

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LIETUVIŲ SOCIALIZISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 9. Philadelphia, Pa. 22 d. Vasario [February] 1909 m. Met. V.

Ir Nelaimėje Amerikiečiai turi but laimingesni už ateivius...

Kaip žinoma, lapkr. 28 d., 1908 m., Mariannoje, Pensylvanijos valst., anglių kasykloje zuvo 152 vyrai darbininkai. Šimet sausio mėnesyje tam tikras komitetas, su savo prezidentu Pensylvanijos valstybės gubernatorium, Stuartu, atsišaukė į visuomenę, kad dėtų aukas pašelpai našlių ir našlaičių, kurių skaičius siekias iki 450. Atsišaukime pasakyta, kad tų nelaimingųjų aštuonesdešimts nuošimčių buvę amerikiečiai angleksiai, aukščiau stovj išsilavinime («in intelligence») ir dėlto jų šeimynų reikalai busj didesni, ne kaip kad «įsikurusioji jų pragyvenimo papėdė butų žemesnė». (Visas tas sakinyis angliškai skamba: «It is estimated also that about 80 per cent. of the victims were American miners above the average in intelligence and as a consequence the need of their families will be greater than if the established standard of their living had been lower»). Nenorėta stačiai pasakyt: ne kaip «foreignerių» (ateivių) pragyvenimas. Bet ir to užtenka.

Amerikiečiai — dėl to jų reikalai didesni. Ateiviai — dėlto jų reikalai mažesni. Amerikiečiams nelaimingiems reiks daugiau valgyt, geriau rėdytis, šilčiau gyventi. Ateiviams nelaimingiems reiks mažiau valgyt, trumpiau rėdy-

tis, šilčiau gyventi. Ir jei gaus—jie gaus—mažiau. Trumpinius, nukritusius nuo aukščiau «protiškai» stovincijų amerikiečių nelaimingųjų stalo. Taip atsišaukimas nurodo...

80 nuošimčių buvo amerikiečiai, 20 nuošimčių — ateiviai. Iš kiekvieno šimto nelaimingųjų 80 čiai ypatų reikės daugiau duoti aukų, o 20 čiai ypatų pakaks primetus kelis skatikus, nes tai «foreigneriai» jų «inteligencija» žemiau stovinėgu anų amerikiečių.

Teip skelbią ir po tuo pasirašo aukų rinkėjų (subscriberijos) komitetas:

Edwin S. Stuart, Pensylvanijos gubernatoriūs;

Dr. James D. Moffat, Washington ir Jefferson kolegijos prezidentas;

Joseph A. Herron, Bankierius;

Kunigas J. J. Faughnan;

E. F. Acheson, Kongreso narys;

S. A. Taylor, Kasyklų Inžinierius;

Kunigas J. E. Lewis.

Be tų yra da eilė garbingų vyrų iš pildomojo komiteto ir šiaip kas žin kuo užsitarnavusių vietą tame suraše.

Ką męs matome tame aukštųjų ypatų išsitarime? Męs jame matome paskaidymą, paskirstymą. Kam tas?

Divide et impera — išskyrtyk ir viešpatauk, — savo lotynų patarlė. Ar gi čia būtų «imperiatoriški» geisimai? Ne, tai ne vienvaldžio upas, bet mūsų kapitalistiškos valdžios ženklas: kapitalizmas tik padalino vienvaldžio arba autokrato galę tarp daugelio piniguočių — tai oligarchiška valdžia. Tiems piniguočiams butinai reikia, kad kaip nors būtų išskyrstyti darbininkai. Ir tarp įvairiausių to paskaidymo pavidalų yra gražiausias, kurio jie nesigėdži garsiai išreikšt — tai patrijotizmas (tėvynės meilė) Nesuklumpa, jį išreikšdami net tokiam liudnam sulyginime, kaip aukščiau matėme: iš šimto užmuštųjų esą 80 amerikiečių ir 20 ateivių, ir ta aštuonesdešimčia reik labiau rupintis — na, gal ir į geresnę žemę palaidot... Ta dvidešimtis — et, tai ateiviai — *we don't care*, męs nepaisom, arba minėto atsišaukimo, tų mūsų aukštųjų ypatų, valdiškųjų ypatų nuomonę išreikšiant, — męs mažiau paisom ateivių nelaimės, negu amerikiečių.

Taigi męs matome tame ir paskaidymą, ir patrijotizmą. Tai vis vienas tikslas, tik dviem vardais pavadintas.

Kas tai yra «amerikietis»? Jungtinių Valstybių pilietis, — atsakys kas nors. Teip, pylietis, bet piliečiai ne visi turi teisę, pagal čia įsigyvenusį paprotį, vadintis «American.» Kad ir Amerikoj (J. Valst.) gimęs, tai da nėsi amerikiečių, tik tavo vaikai turės laimę vadintis «American.»

Ar Mariannos nelaimingųjų apevizėtojai tyrinės jų padermes pirmiau, negu paduos jiems, badą ir šaltį kenčiantiems, duonos kąsnį?

Mums, socialistams, nuolatos burzujai ir jų prieplakos užmėtineja, kad kiekvienoj progėj stengiamės kritikuot šį surėdymą, išreikšt savo savotišką nuomonę, visur — anot jų kišti „partuviškumą,“ «politiką». O kas čia, ar ne politika, kuomet garbingieji valstybės vyrai šelpdami žustančius darbininkus skirsto juos į «americans» ir «foreigners» rušis?

Mums užmeta, kad męs kalbam apie klesų skirtumą, kad turėjų klesa ir darbininkų klesa negal sutikt, nes jų reikalai nevienodi. Tartum męs tas klesas išradom! Kad ne mūsų kaltė, tai parodo ir Mariannos nelaimingųjų šelpėjų komitetas su gubernatorium prysakyje: jis ir badu mirštančius padalina į «aukštesniuosius» ir «žemesniuosius» — ir tai ką? Tuos pačius darbininkus, vienos darbininkų klesos nelaiminguosius padalina į dvi klesas!

Jiems lengva teip kalbėti, nes žino, kad nēr kam už tai jų išmintį suvartį į ožio ragą — kritikuoti. Ką tokio «foreignerio», kaip aš, balsas gilioja, o amerikiečiai ir scijalistai menką teatreikia atydą į «foreignerius.» Rusijoj tokio aukštųjų ypatų išsitarimō nepraleistų netik scijalistai, bet ir šiaip pirmieviai. Amerikoj tas neturi svarbos ir užtai neapykanta prieš ateivius eina sparčiais žingsniais pirmyn, ir neužilgo gal bus atvira «tikrųjų amerikiečių» sąjunga, pavidale „tikrųjų rusų“, gyvuojančių Rusijoj.

J. Baltrušaitis

MUSU KALENDORIUS.

Vasario mėnesis.

7-20-1701 m. Biržiuose Lenkijos ir Rusijos karaliai pradėjo tartis vesti karę su švedais; dėl tos karės, švedams užpludus, Lietuva daug nukentėjo. (Tarybos pasibaigė 10-23 kovo.

8-21-1875 m. Sulaikyta rusų kolonizacija Lietuvoje; išskyrus tik Kauno gub. — 1899 m. Peterburge policija užpuolė mušti studentus, kaip «maištininkus.»

9-22-1879 m. Užmušta Rusijoj Charkovo gubernatorius Krapotkin. — 1899 m. Caras įsako rinkti aukas statymui Katarinos II paminklo Vilniuje.

10-23-1873 m. Apskelbta Ispanijoj respublika, kuri trumpai tegyvavo.

11-24-1848 m. Prasidėjo revoliucija Paryžiuje; išvyko karalius Liudvikas Pilypas.

12-25-1902 m. Vilniaus vyskupas Zvierovičius, kūrinių kunigų prispirtas, išleido cirkuliarą, uždraudžiantį katalikų vaikams vaikščioti į cerkvinės mokyklas.

13-26-1861 m. Demonstracija Vašavoje, 5 monės užmušta.

Lietuviai Darbininkai

II.

(Pabaiga)

Dabar žvilgtėsim, ką darbininkams galėjo duoti ekonominis Lietuvos stovis, kad jie nors gyvenimo buti kiek nušlifuoti ir prirengti duoti atsparą, kaip išsivysim dojamui namie, Lietuvoje, taip svetur, į kur juos emigracija stačiai perkelia į išsiplėtojusio kapitalizmo santikius.

Pirmų pirmiausia pažymėti reikia, jog Lietuvoje pramonė neturi susisukusi didelių savo lizdų, kaip kad Baltijoj Liepojus, Mintauja, Ryga, Lenkijoj—Vašava, Lodzija, Zgeržas, Kaukavė—Tiflizas, Baku ir t. t. ... Tokios pramonės vietos ant didelio apskričio aplink save įtraukia provinciją į savo gyvenimo atmosferą, naikindamas šeimyniškai patrijarchališkus santikius, suteikdamas visam kam naują varą ir kitokį turinį.

Esant krašte dideliems miestams su fabričių proletarijatu, upas laukų darbininkų nežymiai rišasi į daiktą su miestų darbininkų dvasia. Pakilęs darbininkų judėjimas miestuose sklęsta apskritomis bangomis toli į provinciją dildydamas patrijarchališkus ryšius tarp laukų samdininkų ir samdytojų, ir kad ir čionai tatai da niekame neprireiktų, bet nežymiai bręsta dvaiskoji darbininkų dirva, kur greičiau gali prigyti klesų kovos supratimas, o tat jau daug reiškia.

Šiems šeimyniškai-patrijarchališkiems ryšiams trukti klaidė iš antros pusės ekonominis mūsų sodiečių padėjimas; žema tėvų mės kultura, dideli mokesčiai apsireiškė tame, ką galima vadinti skurdžiu ukininkų padėjimu; žinoma, mūsų ukininkai nepažįsta badmečių, kaip Rusijos valstiečiai, bet vis tik mūsų ukininkų dejavimą, kad sunkūs laikai esą, negalima skaiti

sentimentališk ir užtekinai p suveda galus s ninkus gimti pl nuosavybei, kv ukininkų ir b kur bernai ir padėjime. J kiek už bernu kai turi ukini igavę kiek švi iš vienos ir be stovis buvo ly

Dvaruose kantėmis darl bet ten buvo nomis,—o jau pradėti, nes n vienam. Bet taip, nes kaip tų streikus Ka lima pasakyti, gę kovoti už b jei dvarokai t buvo tik dėlto tuotarpu kada buvo nedaugel daugybę ukini bininkams aišl darbas buvo p mas aiškiau m bant apie dva streikai, kur protestas prieš sakančios tuo gg, perpus dėl j rankas, ant t ningmą, bet tat vos žingsniai ir miai permaipyt

Kulturišk

niais, kurie ką lauti didelių al čios algos visą buziais, kas lab įgauna suvisai s didinimą.

Iš šitokių i ko skurdo, nesu reikalai, tamsūs tos algos, neorg darbininkai į R mės ieškot. O jo pati laimė, ut

NDORIUS.

nesis.

enkijos ir Rusijos
is; dėl tos karės,
jo. (Tarybos pasitar

isų kolonizacija Liet
m. Peterburge pob
štinius.

isijoj Charkovo gub
as įsako rinkti auk
je.

Ispanijoj respublika

evoliucija Paryžiuje;

skupas Zvieroviči
kuliara, uždraudž
es mokyklas.

ija Varšavoj, 5 mon

ininkai

nkams galėjo duoti
nors gyvenimo

atsparą, kaip
etur, į kur juos es

capitalizmo santikim
tia, jog Lietuvoje

zdų, kaip kad Bal
ijoj—Varšava, Lie
t. t. ... Tokios pro

ave įtraukia pro
mas šeimyniškai pat

m kam naują va

s su fabriku prolet
rišasi į daiktą su
ninkų judėjimas

rovinciją dildydama
lininkų ir samdytojų

eiktų, bet nežymiai
greičiau gali prigyti
reiškia.

ems ryšiams trukti
ečių padėjimas; žem

sentimentališku. Kadangi ukininkai, turėdami nuosavybę ir užtektinai patys dirbdami, vis tik vargiai lig šiam laikui suveda galus su galais, tai iš to aišku, kad negalėjo pas ukininkus gimti platus ir šviesus jausmas, pilnas užsitikėjimo savo nuosavybei, kursai neišvengiamai užbrėžtų aiškią strypę tarp ukininkų ir bernų ekonominio padėjimo ir dvasiško stovio, kur bernai ir grįtelininkai pasijustų specialiskai rankpelių padėjime. Jeigu ukininkų kulturiškumas ir yra didesnis kiek už bernų ir grįtelininkų, tai vien tik dėl to, kad ukininkai turi ukininkauti, labiau susiduria su valščiaus valdymu, įgavę kiek šviesos mokyklose, — bet išviso imant ukininkų iš vienos ir bernų su grįtelininkais iš kitos pusės dvasiškas stovis buvo lygsvarė.

Dvaruose-gi, kad ir materijališkas skirtumas buvo atsakantesnis darbininkų—kumečių savistoviai idejologijai gimti, bet ten buvo visą laiką samdoma labiausia žmonės su šeimynomis,—o jau tokiame padėjime sunku ką prieš dvarponį pradėti, nes netekus darbo sunkiau apsiversti, kaip vienui vienam. Bet maž kas užtėmytų, kad čia turbūt kas nors ne taip, nes kaip būtų tuomet galima suprasti 1905 ir 1906 metų streikus Kauno ir Suvalkų gub. dvaruose? Ištikrųjų negalima pasakyti, kad dvarokai būtų labiau susipratę ir prisirengę kovoti už buvio pagerinimą, kaip bernai pas ukininkus; jei dvarokai tais metais plačiai streikavo, o bernai ne, tai tai buvo tik dėlto, kad šie gyvena labai išsimėtę po vieną, po du, tuotaru kada dvarokų buna dešimtys; antra prieš dvarokus buvo nedaugelis dvarponių, kuomet bernai turėjo prieš save daugybę ukininkų; trečia, dvarponių padėjimo skirtumas darbininkams aiškesnis, kaip kad ukininkų; ketvirta, ir LSDP darbas buvo pirmiausia atkreiptas į dvarus, kur šisai skirtumas aiškiau matės, kaip pas ukininkus su bernais. Bet kalbant apie dvarokų streikus, reikia pažymėti, kad tai buvo streikai, kur žymią vietą užėmęs visuotinas nesąmoningas protestas prieš dvarponių eksploataciją (išnaudojimą). Atsakančios tuo laiku buvo aplinkybės—šį perpus nesąmoningą, perpus dėlei agitacijos įvykusį judėjimą pasisekė suimti į rankas, ant trumpo streiko valandėlės suteikt jam sąmoningumą, bet tai buvo pirmutiniai laukų proletarijato klesų kovos žingsniai ir tai—padaryti paskutiniu laiku, negalinti žymiai permaiņyt sodiečių darbininkų psichologijos.

Kulturiškumo stoka, sątikiai su ukininkais ir dvarponiais, kurie ką tik buvo nurodyti, nevertė samdininkų reikalauti didelių algų (norint jos metai po metais vis kilo); pačios algos visą laiką išmokamos drauge pinigais, javais, drabužiais, kas labai natūrališka laukų padėjime, bet kas mieste įgauna suvisai savotišką prasmę,—butent eksploatacijos paadinimą.

Iš šitokių tai Lietuvos gyvenimo aplinkybių—iš dvasiško skurdo, nesusipratę, nežinia kame samdininkų ir samdytojų reikalai, tamsūs, gana nuolankūs, gyvenanti lig šiol iš mažos algos, neorganizuoti plaukė visas dešimtis metų lietuviai darbininkai į Rusijos miestus, į Angliją, į Ameriką sau laimės jieškot. O laimę surast buvo nesunku, nes jųjų jieškojo pati laimė, nuo kurios vien įmanydami tenyškščiai darbi-

ninkai stengės atsikratyti; todėl suprasim, kodėl lietuviai darbininkai surazdami savo «laimę» susirazdavo su ja ir vietinių darbininkų neapykantą. Bet mūsų darbininkai tamsūs, kas jiems galvoj, kad kam ten jie koją pakišo, bile tik jiems patogu... Užia karčiamos, trukšmas saliuuose, geria mūsų vyreliai, sukas jų galvelės ir nūto šnapso, ir nuo «laimės»... Knygos? Laikraščiai? Susiritikimai? Drągtijos?—Kam tai?! Vyras kasdien užsidirba—doleriai skamba, užkit karčiamos! Dvasiškus reikalus užganėdina įkaušusi kompanija, kortos, mergaitės, kurių sjetur susilaukia iš savo krašte atvykstant. —Bet... tai vadinasi tamsūs darbininkas..

9.XII.08

J. Adomavičius

VIII L. S. D. P. Susivažiavimas.

Neseniai atsibuvo VIII Lietuvos Socialdemokratų Partijos susivažiavimas. Susivažiavime dalyvavo 17 su sprendžiamuoju balsu; jų tarpe buvo 13 atstovų nuo vietinių organizacijų. Pirmučiausia metėsi į akis neproporcionališka atstovystė nuo Vilniaus organizacijos. Tarp 13 atstovų nuo Vilniaus buvo 8. Šis neproporcionališkumas, pakėle abejonės, ar Vilnius turėjo teisę tiek atstovų siųsti. Prasidėjo ginčai. 8 atstovai liko pripažinti. Vienok, reikia pridurti, kad Vilniaus organizacija padarė klaidą, siųsdama vieton atstovų tik jų skaitlių, iš kurių dauguma laike balsavimų kilnojo rankas tuomet, kada kėlė savo rankas tinkamos ypotos. Tokia susivažiavimo sąstata negalėjo atsiliepti ant susivažiavimo darbštumo. Ateityje vietinės organizacijos turėtų pasirūpinti prisiųsti ne atstovų skaitlių, bet atstovus.

Tik ačiu tokiai susivažiavimo sąstatai, ką tik neperėjo keli nutarimai, kurių visai negalima būtų gyveniman įvykdyti. Tik ačiu jiems, susivažiavimas pabraukė, kad «ypač» mieste jautėsi susirišimų stoka tarp C. K. ir vietinių organizacijų. Ištikro gi miestas stovėjo arčiau C. K.—to...

Laikė C. K. darbavimosi; kritikos padarė nemalonų ispūdi tas, kad kai kurie atstovai pradėjo išrodinėti, kad C. K. per daug dėjo savo spēkų ir lėšų į kaimo darbą, o permažai į miesto. Kaslink spēkų, tai kritikai suklydė; o kaslink lėšų, tai jos buvo dėtos į laikraštiją; — bet gaila, kad kritikai nenorėjo atsiminti, kas tas lėšas davė: kaimo, ar miesto išeiviai? Kritika labai nadinga, bet ji turi būt rimta ir neturi būt paremta netikrais faktais. O dar blogiau, kada kritiku lieka ypata, kuri savo ydas, ar klaidas verčia ant svetimo sprando. Teip ir buvo...

Apie nutarimus čia plačiau nekalbėsiu, nes jie bus vėliau prisiųsti. Čia pasakysiu tik porą žodžių apie kai kuriuos klausimus. Teip kaslink darbo kaimė susivažiavimas patvirtino nutarimus VII susiv. ir kartu priminė C. K. juos gyveniman įvykdyti. Susivažiavimo mažumą (5 balsai) nurodė reikalingumą pataisyti 1 punktą VII sus. nutarimų. Vieton to punkto turi būt teip:

«Partija ir tolimesniai laikui privalo plėsti socialdemokratų darbą tarp kaimo proletarų.

Prieršas: Partija gal vesti savą darbą ir tarp mažazemių, kiek tai leis jō spēkos ir kiek to reikalaus vietinės sąlygos. Tarp mažazemių gi rūpintis organizuoti tuos, kurie nesinaudoja svetimu darbu ir kuriē patys eina pas kitus į darbus, kaip padieniai».

Dėl aiškumo priduriu, kad šio pataisymo inėšjas visai nemane tuom pabraukti, kad Partijos nariais negali būti ir iš kitų kaimo sluogsnių. Šiuo pataisymu norėta tik pabraukti, kad Par-

tija ne «privalo» plėsti socialdemokratų darbo tarp mažažemių, bet tik «gali». «Privalo» — tai jau bus priedermė. Proletarijato gi partija negal turėti savo priedermės organizuoti neproletariškiuosius sluogsnius. Už tai 1-mą punktą VII susivažiavimo nutarimo apie «Kaimo darbą» p r i v a l o pataisyti. Nenuoseklumai nereikalingi.

Sunkiausiai VIII susivažiavimui ėjosi su «Žemės klausimu». Reikia neužmiršti, kad šis klausimas jau VII susivažiavime buvo atmetas; tik, kada reikėjo svarstyti apie «Kaimo darbą», jis liko kontrabandos keliu apsvarstytas. Už tai jis nebuvo prigulinčiai išgvildentas ir nutarimai išėjo neatsakanti. Klausimas reikalavo prižiūrėjimo. Bet išėjo dar blogiau. Nors prieš susivažiavimą C. K. nutarė tą klausimą įnešti į dienos tvarką, nors apie įnešimą buvo pranešta vietinėms organizacijoms, bet kada susivažiavimui buvo pristatyta dienos tvarka, tas klausimas nežinia kur žuvo. Reikėjo pradėti ginčus, kad šis klausimas liktų įneštas į dienos tvarką. Ir liko įneštas... tik neilgam — atėjo jo eilė ir vėl liko išmestas iš dienos tvarkos. Keistai išrodė!... Kada klausimas liko atmetas prieš pat jo svarstymą, tai Suvalkijos Apskričio atstovas rengė įnešti dēlei to protestą. Tuomet liko padarytas kompromisas, ir VIII susivažiavimas nutarė atmeti nutarimą VII susivažiavimo apie «Žemės klausimą». Atmetė be pamatavimų ir ginčų — ir tai gana keistai išrodė.

VII-ojo susivažiavimo nutarimą reikėjo atmeti nes jis buvo tik popierinis ir ne proletarijato dvasioj. Svarbiausiu pamatavimu dėlko «Žemės klausimas» VIII susivažiavime nesvarstyta, buvo: laiko stoka ir neprisirengimas prie to klausimo svarstymo. Bet, kad susivažiavimas neprisirengęs, mes girdėjom tą pat ir VII-me susiv., o gal girdėsime ir IX, ir tolimesniuose. Prirodytas netvirtas. Jeigu susivažiavimas neprisirengęs paskirtus klausimus svarstyti, tai jis negal būt susivažiavimu ir savo darbus turi atidėti ligi tam laikui, kada prie tų klausimų prisirengs.

M. B — is.

(Pabaiga bus).

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Prancūzija. Neseniai įvyko nedidelė atmaina valstybės papročiuose, kuri padarė atmainą ir politiškame bei socialiskame... žodyne. Ikišiol teismuose buvo žinomi tik «prud'homme» (geras arba teisingas vyras), o dabar turės būt nukaltas žodis ir «prud'femme» (gera, teisinga moteris). Mat į teismą, kuris turi išrišt ne-susipratimus darbdavių ir darbininkų tarpe, kaip buvo jau «Kovoje» minėta, tapo išrinkta ir moteriškė; šita moteris sūdzia, pirmoji sūdzia gal visoj civilizuotoj pasaulėj, yra Clemence Jusselin, dresių siuvėja. Kaip sūdzia ji priėmė prisiegą sausio 6 d. 1909 m. ir dabar yra «teisingųjų vyrų» taryboje («Counseil des Prud'hommes»). M-me Jusselin suorganizavo darbininkes-siuvėjas Paryžiuje į sindikatą (sąjungą), kurio sekretore ji yra.

Anglija. Londone teismas vėl nubaudė moteris kovojančias už balsavimo teisę. Reikalauta, kad per šešis mėnesius jos būtų ramios ir nelstų į parlamentą, kur ramiai sau vienį vyrų rūpinasi visuomenės gerove. Jos atsisakė nuo to ramumo ir 10 ypatų teismas nusprendė pasodinti į kalėjimą nuo 1 mėn. iki 6 savaitių.

Rusija. Socialdemokratams reikalaujant, dūma užklausė valdžios apie žinomą šnipą-provokatorių Azevą ir policijos viršininką Lopuchiną. Buvo karšti debatai, vienok spalliciai ir juodašimčiai, kuriuos tas dalykas arčiaus paliečia, nekėlė šturmo prieš kairiuosius... Socialdemokratų reikalauja iš valdžios visapusiško to dalyko išaiškinimo. — Azevas nežinia kur dabar yra; tikresnis eina gandas, kad nuyko per Vladivostoką į Japoniją. Jo moteris su dviem vaikais — Paryžiuje.

(pirma ėjo tik syki) kad reikėtų skilti p

Socialist mitetą išrinkta: V. mons, J. Spargo, J. išrinkta tas pats J. su, — tai ne kas d kandidatai gavo iš tijos referendum a

Iš Ameri

Anglekasiai ruo lekasij unijos susiv. į smarkią, nenusilei pakėlimą ir išlaikyr viai. — Pribuvo em kad tas paskyrė 100 Arizonoj.

Kalnaksij strei koje; jie prasidėjo p

Vaikų pardavim lai Cohenienei savo savaitė po 2 dol. Tė tada Cohenienė par mergaitės tėvų gim: kad Cohen neturėji Tai gadynė! O

SANJ

L. S. S.

Seniai buvo p kur teip ilgai užs vienyt su Socialist kaslink knygučių d nacija 13 kuopos. G retorini, tos krivilė narių šioki būdu. vienytų su Socialist

Įnešimą drg. Mi nems mokėstims L.S formatas tos knygutū Paduotajį dokur išstojo iš L. S. Sajun ir priėmė rezignaciją kad reikėtų iširt tas

Pranešiau «K.» 1 retorius gavo P. Nori Kom. nariams nubal ti nežinia ko laukia.

Illin

Draugai ir draug rajono 3-tios konfere

Valdžia syki pradėjus savo slapybes rodyt, nutvėrė ir kilu rušies savo sėbrus — juodašimčių «tikrųjų rusų» organizatorius Kaip žinoma da 1907 m. tie «tikrieji» buvo surengę pasikėsym ant gyvybės Wittės, buv. ministerių pirmininko, už jo «liberališ kumą» (kad prie jo tapo duota «konstitucija»). Dabar valdžia pa ėmė tuos patrijotus tardyt. Žinoma, nebus jiems labai riestai.

Am. Jungt. Valstybes. Rašo, kad senate kas kart aiškiau apsi reiškia nauja partija prieš senuosius, konservatyviškesniusios se nato narius. Šituos «jannuosius» vedą senatorius La Follette ir Wisconsin, republikonas-pirmeivis, t.y. visuomenės lopytojas ir formistas. Kaip jie kovoja? Senųjų užmanymus stengiasi sumakyt, ir tol teip darysį, kol nepaskirstysią tų senių.

Purėno byla, kuri turėjo neseniai baigtis, da atidėta 60 dien dienų, reikalaujant caro valdžiai, kuri per šį laiką da nespėjusi surinkti «gerus» davodus prieš Purėną, kad jis yra kriminalistas, o ne revoliucionierius.

IŠ PARTIJU GYVENIMO.

Prancūzijos Socialistų Partija. Per rinkimus 1902 metais gavo 896 tūkst. balsų; išrinkta 52 atstovų. Narių 1907 metais buvo arti 50 tūkstančių; jie visi suorganizuoti apskričiais. Partija leidžia 2 dienraščius, 5 laikr. kas trys dienos, ir savaitraščius, 2 mėnesiniu. Tokiu būdu darbuojasi Prancūzijos socialistai neblogiausia.

15. XII. 08.

Z. A.

«Lenkų Socialistų Organizacija» «Polska Organizacja Socjalistyczna» (tiesą pasakius da netur tikro vardo, nes kitoj vietoj vadinasi «P.O.S.P.» — taigi: «Polska Org. Socialist Party») — teip pasivadino neseniai draugų lenkų amerikiečių susitvėrusi organizacija, kuri prisidėjo prie Socialist Party. Org. 1-sis susivažiavimas įvyko gruodžio 25-6 ir 7 d. 1908 m. Chicagoj. Delegatų buvo 28; tame skačiuje 14 iš Chicagos. Sąnarių esą apie 600 ypatų mokančių organ. mokesčius ir apie 200 — užsilviku-sių su mok. Organizacija, kaip skyrus amerikiečių «Socialist Party», pagal pastarosios nutarimą apie svetimkalbes organizacijas, galės siųsti delegatus į jos susivažiavimus tik su patariamuoju balsu, ne sprendžiamuoju. Susiv. vienbalsiai nutarė «suorganizuot lenkus socialistus Jungtinėse Valstybėse Am. S. P. viduje, savyvaldinės sekcijos formoje». Dienraštis «Dziennik Ludowy» ne priimta pusiau-oficijališku L.S.O. organu, kaip mažuma delegatų norėjo, bet nutarta remti tą dienraštį, perkant akcijas, o kada organizacija galės, tai pati išleis savo laikraštį. Šiuo tarpu visgi jau tarnauja «D. L.» Susiv. karštai pataria sekcijos nariams steigti naujas profesijines «unijas klesines» (t.y. su supratimu apie klesų skirtumus) ir prisidėti prie jau esančiųjų, senų konservatyviškų unijų ir stengtis jas padaryt klesinėmis. Vertėjui paskirta minimum alga 10 dol. per savaitę, kol organizacija nesustiprės.

Socialistų laikraščiai Amerikoje da vis ne-perleidžia krizio. Dabar pakėlė pavojaus gandą ir atidarė aukų fondą «The Socialist», leidžiamas Seattle, Wash., kšek seniau atidaryta aukų fondas «Common Sense», Los Angeles, Cal. Milwaukee's «Social-Democratic Herald», kaip jau savo laiku buvo minėta, kreipėsi į Soc. Party dėl parėmimo. Sausio mėn. S.P. komitetas dauguma balsų nutarė nepirkt prenumeratos kortelių, taigi neremt. New York soc. «Evening Call» da vis reikalauja pašelpos, nors pereitą rudenį diktoką pinigų sumą surinko. Lenkų «Dz. Ludowy» teipgi pakėlė šauksmą apie grėsiantį tam dienraščiui pavojų ir ragina daugint skaitytojų skaičių. Bet Latvių soc. dem. sąjungos «Strahdneeks» pasididino — pradėjo eit du syk per savaitę

(pirma ėjo tik syki), o mūsų «Kova» teipgi jau neslenka prie to, kad reikėtų skilti pusiau...

Socialist Party rinkimai pasibaigė. Į pildomąjį komitetą išrinkta: V. L. Berger, M. Hillquit, R. Hunter, A. M. Simons, J. Spargo, J. M. Work, A. H. Floaten; partijos sekretorium išrinkta tas pats J. Mahlon Barnes (gavo su viršum 10 tūkst. balsų, — tai ne kas daugiau kaip 4 ta visų narių dalis; kitą gi tris kandidatai gavo iš viso 3 tūkst. su viršum). Teipgi pasibaigė partijos referendum apie pridėjimus prie konstitucijos.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Anglekasiai ruošiasi į kovą. Peoria, Ill. Čia buvo Illinois anglekasių unijos susivažiavimas. Upas buvo toks, kad reikią rengtis į smarkią, nenusileidžiamą kovą su kapitalistais, už savo uždarbių pakėlimą ir išlaikymą jų nuo numušimo, ką nori padaryt darbdaviai. — Pribuvo «motina» Jones ir suagitavo susivažiavimą teip, kad tas paskyrė 1000 dol. bylai Meksikos pabėgėlių Kalifornijoje ir Arizonoj.

Kalnakasių streikai da vis tęsiasi Fairbankse ir Douglas, Alaskoje; jie prasidėjo pernai rudenį.

Vaikų pardavimas. New Yorke viena pora atidavė auklėti tula Cohenienei savo mergaitę, trejų metų, prižadėdama mokėt kas savaitę po 2 dol. Tėvui esant be darbo, negalėjo mokėt tų 2 dol.; tada Cohenienė pardavė mergaitę Duellom'ų šeimynai už \$50. Tos mergaitės tėvų giminės padavė Duelloniui į teismą. Teisėjas atrado, kad Cohen neturėjus teisės už skolą parduot kūdikį.

Tai gadyne! O da sako, kad žmonės — ne gyvuliai...

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Seniai buvo pasiūsta Veik. Komitetui šios krivūlės ir nežinia kur teip ilgai užsigulėjo; kaip tai: įnešimas drg. Purvio, susivienyt su Socialist Party; įnešimas Matijošaičio ir pirmos kuopos kaslink knygučių dėl mėnesinių duoklių L.S.S. nariams ir rezignacija 13 kuopos. Galų gale pareikalavus per «Kovą» Centro sekretorini, tos krivūlės sugrįžo, nubalsuotos Veikiamojų Komiteto narių šiokią būdu. Įnešimą drg. Purvio, idant L. S. Sąjunga susivienytų su Socialist Party balsavo už 10 atstovų. Prieš — nėra.

Įnešimą drg. Matijošaičio, idant pagamint knygutės mėnesinėms mokestims L.S.S. nariams (prie to įnešimo buvo pridėtas ir formatas tos knygutės) balsavo prieš 8 atstovai, už — 2.

Paduotąjį dokumentą 13-tos kuopos, dėl kokių priežasčių ji išstojo iš L. S. Sąjungos, 8 atstovai atrado nereikalingu svarstyt ir priėmė rezignaciją 13 kuopos, o 2 atst. išreiškė savo nuomonės, kad reikėtų ištirt tas visas išstojimo priežastis.

Pranešiau «K.» N 5, kad daugiausiai balsų į Veik. Kom. sekretorius gavo P. Norkus ir A. Baltrušaitis, ir reikalas buvo Veik. Kom. nariams nubalsuot, bet šiuo laiku balsavo tik du atst., o kiti nežinia ko laukia. Malonėsit, draugai, paskubėti.

L.S.S. Sekr. P. Puskunigis.

Illinois rajono draugų atyda.

Draugai ir draugės! Jau prabėgo beveik pusė metų nuo Ill. rajono 3-čios konferencijos ir jau būtų laikas apkalbėti apie su-

šaukimą 4-tos. Sulyginus kitų rajonų darbavimos, tai-III. rajone viešpatauja amžina tyła; išrodo, kad jau būtume įkūniję visus konferencijų nutarimus. Bet viskas da ant popieros tebėra ir reikalauja mūsų pasidaravimo. Draugai, ar gi mes jau nėtenkame spėkų, ar gi teip prišpaudė sunki kapitalizmo našta, kad jau turėtume pertraukti savo pradėtą darbą. Nors dalis tos kaltės galima užmesti ir rajono viršininkams, už nerūgumą, bet ir rajono kuopos tame kaltos už nemokėjamą prigulincijų mokesčių į rajono išdą, katros yra apsiėmusios mokėti kas 3 mėn. po 5c. atspaudinimui Ill. rajono leidžiamų knygučių. Ligšioliai tik viena 74-ta kp. iš Livingston prisiuntė \$1,00, o tas rajono kasierių yra tikrai \$1,45; tai su tokia suma ne ką galima pradėti. Dėrto gi, draugai, pasistenkim kiek kas galėdami padidinti rajono išdą.

Teipogi, literatiško komiteto nariai, malonėkit pranešti draugų žiniai apie rankraštį padovanotą drg. J. Kudlauskio vardu «Darbininkų kankiniai» ar bus tinkamas į spaudą ar ne. Draugai! nuo šios dienos griebkimės prie darbo su nauja energija.

Rajono sek. A. Klembauskas,
311 N 15-th st. Springfield, Ill.

Žodis Burlingtono L.S.S. kuopos į Sąjungą!

Mūs Burlingtono (N.J.) kuopa savo mėnesiniam susirinkime sausio 31 d. besvarstydamą tarp ko kito nutarėm parašius pasiūsti straipsnelį į organą «Kovą» krepjanties į draugus sąjungiečius, ypač į II-ro rajono kuopas, su prašymu tokiu: — Brangūs draugai! Daugumas iš jų jau žinote kaip sunku darbuotis, platinėt ir skelbt mokslo šviesą ir darbininkų susipratimą tep, kur dar žmonės ramiai miega, kur dar nebuvo arba visai mažai buvo skelbia mas socializmo mokslas. Tokiam kampe ir mes esame. Mūs kuopelė menka, jauna ir silpnutė kaip pavasario diegelis. Todėl, draugai, paremkite mus visokiais patarimais — organizavime, rengime prakalbų, diskusijų, deklamacijų ir kitokiuose Sąjungos rinkaluose. Ir mes jau pamatėm visas šunyles ir skriaudas šiandieninio pasaulio surėdymo. Pamatėm, jog dabartinis kapitalistiškas surėdymas remiasi vien tik neteisybe, apgavimu, melagyste ir darbininkų išnaudojimu; pamatėm, jog tas tik galima panaikinti per tikrą socializmo mokslą, padavus viens kitam ranką ir susivienijus po tarptautiška socializmo vėliava.

Ant galo kviečiame ir jus, draugai Burlingtoniečiai, atėikit į mūsų susirinkimus, prisidėkit prie mūsų kuopelės, tuom padėsite mumis darbuotis ant darbininkiškos dirvos. Draugai! Būkime socialistais ne tik žodžiais, bet ir darbais. Darbuokimės kaip ir kiti mūsų draugai darbuojasi socializmo labui.

Vardu Burlingtono L.S.S. kuopos jos

Organiz. F. A. Mikšys, prėl. sek. A. J. Nėris,
isp. A. Samulionis.

19-tos L.S.S. kuopos nutarimai.

(Atsiūsta per L.S.S. sek.)

1) «Lietuvos» N 52 Bagočius rašo būk gavęs iš L.S.S. algos savaitę \$15,00, kas netiesa, tat 19 kuopa nutarė kad centro sekretorius praneštų per «Kovą», kiek gauna algos L.S.S. administratorius.

2) Bagočius rašė «Kovoje» (nepamenu kuriam numerij) būk L.S.S. konstitucija leis į galę nuo naujų metų, kas negalima susipėti.

3) Persėrgėtį Bagočių, kad jisai po savo ypatingom korespondencijom nepasirašinėtų: Kovos Administratorius, o rastų sau už priedermę pasirašinėti kitoniškai.

19 tos L.S.S. kuopos sek. J. Šaltis.

Komisijos raportas.

Męs žemiau pasirašiusioji komisija, išrinkta 1 mos kuopos pagal nutarimą IV L.S.S. susivažiavimo ir II rajono VII konferencijos, susirinkę peržiūrėjom kasieriaus ir administratoriaus knygas ir turtą, esantį «Kovos» administracijoje ir radom knygose sekantį turtą stovį.

L. S. S. įplaukos nuo 1 Rugp. (Aug) iki 31 Gruodžio (Dec) 1908 m.

	Mėnesinis duoklės	Prenumerata	Apgeratai	Pavieniai Kovos NN	Literatūra	Pasaliniai darbai	Laškai ir korčukės	Charteriai	Kovos fondas	Literatūros fondas	Prenumer. L.S.S. knygų	Paskola	Iš viso
Rugpjūtis	235,10	38,25	69,90	6,80	49,49	129,60	4,75	14,00	43,02	51,62	1,00	75,00	719,03
Rugsėjis	231,80	29,60	47,76	1,00	77,34	49,25	5,85	9,00	38,20	19,39	2,00	—	502,18
Spalis	203,78	66,42	25,25	4,83	60,82	79,66	9,30	4,00	41,06	29,89	14,00	—	605,51
Lapkritis	235,00	31,20	32,50	2,42	76,24	160,72	17,70	1,00	11,00	4,00	35,00	—	576,78
Gruodis	246,50	34,08	5,75	4,90	47,75	151,20	13,60	5,00	69,00	68,65	11,00	10,00	607,43
28 Rugsėjo neįtraukta							1,00						1,00
18 Spalių						2,00							2,00
Iš viso	1212,18	199,55	181,15	19,95	317,64	542,23	52,20	33,00	203,48	164,55	63,00	85,00	3073,03

Dubickas, buvęs išdalinikas, perdavė naujamjam

Iš viso įplaukų

3182,68

L. S. S. išlaidos nuo 1 Rugpjūčio iki 31 Gruodžio. 1908 m.

	Algos	Kovos išlaidos	Spaust. įrankiai	Literat. pirkti	Paš darb. išlaidos	Namių išlaid	L.S.S. knygų išleista	Ivairios smulkm.	Viso
Rugp.	325,00	100,28	53,83	—	84,56	31,32	—	34,96	629,05
Rugs.	110,01	96,82	190,12	2,83	81,82	27,25	—	17,73	525,88
Spalis	170,00	99,52	26,95	41,15	116,20	30,92	—	35,86	510,70
Lapkritis	180,00	104,74	78,48	127,41	72,32	42,18	51,20	57,05	713,38
Gruodis	150,00	118,88	40,00	88,38	181,78	22,10	10,00	56,11	607,25
Rugp. 31 perdaug pagarsinta		1,00							
Rugsėjo 30									64
Spalio 31 praeista									70
Iš viso	935,01	510,24	388,64	259,27	536,48	153,77	61,20	201,71	3050,16

Nuo įplaukų

Išlaidas atitraukus

Liekas pas išdaliniką ant rankų

3182,68

3050,16

126,62

Podraug, peržiūrėję knygas, suradom, jog L.S.S. pavieniai draugai, agentai, kuopos ir rajonai yra skolingi L.S.S., kaip žemiau parodyta:

Skolingi už «Žariją»	132,88
„ už knygas dar sekr. Dubicko išduotas	225,12
„ „ „ adm. Bagočiaus „	428,24
„ „ „ pašalinius darbus	78,00
Iš viso skolingi	864,24

Sajunga yra skolinga:	
Už literatūrą leidėjams	534,27
Pinigais draugams	685,00
Iš viso L.S.S. skolinga	1219,27

Naujai administracijai užėmus vietą 1 rugsėjo 1908 m. L.S.S. pajudinamasis turtas paaugo iki 31 d. gruodžio 1908 m. sekančiai:	
Pripirkta raidžių ir mašinų už	388,54
Įtaisais redakcijoje ir administracijoje	139,75
Literatūros atspausta L. S. S.--gai (žemiausia kaina)	931,25
L.S.S. turto priaugo už	1459,54

Peržiūrėdami knygas mes radom jas kuogeriausioje tvarkoje. Knygos vedamos aiškiai ir švariai, neminint tų poros mažų klaidų, kurias aukščiau atitaisėm. Kaip matys draugai iš atskaitos, L.S.S. skolos sumažėjo ant 295,38 (žiūrėk «K.» N 30 08, pusl. 479), o turtas paaugo ant 1459,54. Todėl iš viso L.S.S. administracija nuo 1 d. rugpjūčio 1908 iki 31 d. gruodžio 1908 m., t. y. per 6 mėnesius pakėlė Liet. Soc. Sąjungos turtą ant \$1754,22.

Pasidėkavojant darbštumui administracijos personalo ir jaunatriam atsiliėpimui L.S.S. draugų ir rėmimui pastarosios, Sąjunga šiandien stovi tvirčiau, negu bent kada pirmiau.

Administratorius, pasiremdamas projektuojama konstitucija, užklausė komisijos apie algą, kokią jis privalo gaut. Bet komisija nebūdama įgaliota algų skyrimo, atsisakė ką nors tarti tame dalyke, patardama kreiptis į visus L.S.S. draugus, V.K. arba V. susivažiavimą.

Visas L.S.S. turtas yra saugiai, gerai apžiūretas ir užlaikomas, ir visi L.S.S. draugai gali pilnai užsitikėt tuo darbu.

Komisijos nariai

S. Mankus, S. Andziulaitis, J. Stirbis.

Atsakymas draugui V. Dzedolikui. N. 4 «Kovos» V. Dzedolikas klausia 5 tos kuopos LSS, ką ji padarė su jo knygom kurias jis yra paaukavęs Sanjungos naudai. Nors tuom rodos bereikalo užimame vietą laikraštyje, nes drg. V. D. gali kasdieną matyti 5 tos kuopos komitetą ir paklausti kaip stovi jo knygos, jeigu nepatėmijo «Kovoj» pranešimo, bet jam viešai paklausus, reikia viešai ir atsakyti. Drg. V. D. yra perdavęs 5-tai kuopai visokių knygų 15 ekzemplorių; 6 buvo apdarytos, \$7 vertės; 9 yra mažos knygelės. Perduota su tokiu tikslu, kad būtų teip išleistos, kad atneštų daugiau pelno kaip jos yra vertos, o tas pelnas eitų «Kovos» fondan.

5-ta kuopa teip ir elgėsi: nes rengdama balių 28 lapkričio, 1908 m. leido 2 knygas: «Abelną Istoriją» ir «Raistą», kurių vertė \$2,25, o «Kovos» fondan paskyrė \$5 ir tas «K.» N 2 š. m. buvo pranešta.

Kuopos įgaliotinis K. Senkus.

Šaltą žiemę
tė smiega Viel
kės gyventojai,
kini ir kiti lauk
jo maisto. Alk
nė.

Vėjas perst
mas. Užstojo a
medžio skrajoda
gy, tankiau kaul
pranešdami.

Pro kurmuse
drapanos apšerkė
kieta apsigynimu
kaip zuikelius.
tankiai dairydami
priešai geidžianti
lima bakuzė; sesu
rengė. Nuandan
apautos laikraščia

Motina, snau
kalbėjo, prašydami
Pabaigus poteries
— Suneli, su
skutinį skatiką pr

— Tai ko, n
— Suneli, kl
mane velniui užrai
tais vadina Hussiti
nias jo dušią užsira
limas suneli, skirk
duoda išrišimo, užl
timi po stubą...

— Motin, ve
paskaitys knygelės
plepalų. Dabar n

Papietavęs Jo
nių vakaras: žmoni
šoko, paleistuvavo.

Pasirodė jų ta
tik skleist toje tam

Vieni klausėsi
sias buvo šmulkė,
zydas nušleivojo į
namie paliko.

— Ką sakysi,
šokėją.

— Ui vai, aš t
pasakysi, kad nekai

VELNIAS

Parašė JONAS REDA

Šaltą žiemos naktį vėjas labai smarkiai kaukdamas pusniegą Vietoms sniego iki juostai pripustyta. Apielinės gyventojai, kakalius prisikurinę, saldžiai miegojo. „Zuikiai ir kiti laukiniai gyviai, šokinėdami po pusnynus, jieško maisto. Alkano vilko kaukimas nuvijo kitus gyvius į giri-

Vėjas perstoj putęs. Mėnuo apšvietė kalnus ir lygumas. Užstojo aplinkui tykuma, tik pelėdos, nuo medžio ant edžio skrajodamos, verkavo. Vilkai, jausdami girioj žmonių, tankiau kaukė, vienas kitam tuo kaukimu kas žin ką pranešdami.

Pro krumus slinko jaunikaitis, vyzomis apsiavęs. Jo rapanos atšerkšnėję; po juosta revolveris, ant pečių mušta apsigynimui nuo vilkų. Matyt, kad ir jį persekiojo, taip zuikelius. Ejo greitai nepaisydamas sniego gilumos, tankiai dairydamos į šalis, kad neužkluptų jo neapkenčiama riešai geidžianti jo pražuties. Už valandos pasirodė jo myma bakužė; sesutė, kuri dar nemiegojo, įsileidus Jonelį, žūngė. Nuaudamą kojas ašarodama bučiavo—kojos buvo pautos laikraščiais ir knygelėmis...

Motina, snausdama, baigė kalbėt rožančių, kurį tankiai albėjo, prašydama Dievo, kad jos Jonelį paliktų dievotui. Abaigus poterių banbėt, su ašarom tarė:

— Suneli, suneli, aš tave auginau laukdama laimės, patutinį skatiką praleidau mokindama tave...

— Tai ko, motin, nori?—jis paklausė.

— Suneli, klausyk! Man kunigėlis sakė, kad jau tu mane velniui užrašėi, prisirašydamas į Ausitų partiją. (Ausitis vadina Hussitus) Kas prie jų prisideda, tai kartu velnas jo dušią užsirašo, nepalikdamas nė motinos... Tai, mymas suneli, skirkis nuo jų partijos, nes man kunigėlis nedoda išrišimo, užkeikė mus ir velnius užleido vaidintis namini po stubą...

— Motin, velnius sugaudysim, apie «Ausitus» Onutė skaitys knygelėse, tai geriau suprasi, negu iš kunigėlio epaly. Dabar nuvargęs, einu gult.

* * *

Papietavęs Jonelis skubinos į miestelį. Buvo užgavėnų vakaras: žmonių buvo tiek, kad netilpo aludėse,—gėrė ko, paleistuvavo.

Pasirodė jų tarpe ir Jonelis. Ne į tas gužynes jis atėjo, skleist toje tamsybėje šviesą savo idėjos—socializmo.

Vieni klausėsi su atyda, kitiem nepatiko. Priešingiausias buvo šmulkė, aludės savininkas. Netekęs kantrybės, das nušleivojo į kunigą. Rado čia tokį pat balių, kokį mie paliko.

— Ką sakysi, šmulkė? — paklausė kunigas, paleidęs dėją.

— Ui vai, aš turli intehresų pas duchouni kunigei; aš sakysi, kad nėkas negirhdėtų... Ui, kap tas Jonelis an

dėvo jokauna, kaip šiuva! Jis visų žmogei lėpia kunigam neklausyt, pinigai nedot... Visko aš nepameni, ko jis loja; jam sako, kad žmogei susitarhtų ir karčiamus iškasavotų, alus, arelkų negelrtų. Ui, ponas, aš irh tamistu ką pasakysi. Ui, tam Jonelis visiem žmogem, lėpia, kad štraikuotų, nevežtų medžius, tai ponas bijos, kad vasara neateitų, brangiau mokės.

— Tikrai išvesiš kelio daug žmonių tas paklydėlis... —atsidusęs tarė kunigas.

— Reikia pamokyt, — tarė ponas..

— Ui, ką to špetnybės motiņa bijo velnio, tai rheik pabaugint, — pafaria žydas: — tada aš prasys Jonelio, kad nebutum ciciliku, nekloidintum pahrifjonam, o kap ją pabaugisim su velniu, tai visi žmogei bijos, cicilikam neklausys.

— Ha, ha, ha! — nusikvatojo ponas ir kunigas.

— Ko padarhykit iš manes velnius, aš jam gūsdysi irh dahr kitus, tada visi jam bijosis.

Kunigas su ponu juokavodami ėmėsi už darbo: išsuodino žydą, parėdė visai panašų į velnią: ant galvos ragai, šakė rankoje.

Onutė su motiņa, nesulaukusios Jonelio, užmigo. Staiğa subaladojo į duris. Onutė, manydama, kad brolis pareina, atidarė duris, uždegė žiburį. Stebuklai! Pamačias velnią, krito ant aslos.—Motiņa, kurią žydas pradėjo temt per duris, manydama, kad jau Jonelį velnias nunešė ir atėjo jos nešt, puolė be žado ir daugiau nesikėlė.

Paleistuviai iš karčiamos grįždami, pasitikė tą patį velnią, iš baimės apalpo. — Atsikvėsoję šnekejo, jog kenė nors «griešną dušią pajėmęs.»

Jonelio motiņą palaidojo nešventintose kapinėse, kaipo «griešną»

67 Kuopos Nutarimai

Brighton, Mass. Sausio 4 d. 67 kuopa per savo mėnesinį susirinkimą pakėlė klausimą: 1) kas link 3 čios kuopos įnešimo; kad LSS yra skolinga už «Zariją» 500 dol.; mūsų kuopa nutarė vienbalsiai: jeigu galima atlyginti pasijunčiant «Kovos» tiek numerių, kiek buvo prisijusta «Zarijos».

2). Kuopa duoda naują įnešimą: kad mūsų centras toliau laikytųsi tokios tarybos: kad turėtų susišėsimą su rajonų ir kuopų organizatoriais, tokiu būdu galėtų žinoti, kiek ir kokios literatūros reikia kuopoms, kiek galima parduoti, tai tiek ir partraukti, tai mūsų Sanjunga neibrstų į skolas.

3). Kad kožna kuopa darbuotųsi visuose savo rinkimuose ir kifuose, kur tik galima, turėtų literatūros pardavimui.

Žinote, draugai ir draugės, jog mes patys turime dirbti socializmo labui, tad mes busime socializmui, o socializmas mums. —Kožnas sąnarys turi rūpintis būti darbais, o ne žodžiais socialistu.

Vardas: 57 kp. sekr. K. Mitkus,
K. Vaškis,
L. Grikštas.

18 m.

Literatūros fondas	Pranumer. LSS kovęj	Šulka
51,62	1,00	78,00
10,39	2,00	—
29,89	14,00	—
4,00	36,00	—
68,66	11,00	10,00
104,55	63,00	83,00

Samai Laidai	LSS kovęj laisvina	Ivairios smulka
31,32	—	31,00
27,25	—	17,73
30,52	—	35,40
42,18	51,20	57,66
22,10	10,00	56,11

153,77

mas projektuojama komitetai, kia jis privalo gaut. Bet komitets atsiskakė ka nors tart tame... S.S. draugus, V.K. arba V.

jai, gerai apžiūrėtas ir tū. pilnai užsitikėt tuo darbu.

kus, S. Andzintaitis, J. Štūris

zedolikui. N. 4 «Kovos»

os LSS, ka ji padarė su jo Sanjungos naudai. Nori

į laikraštyje, nes drg. V. D.

os komitetą ir paklausti mijo. «Kovoje» pranešimo

iešai ir atsakyti. Drg. V.

kių knygų 15 ekzempliora

ra mažos knygelės. Pen

išleistos, kad atneštų da

s pėlnas eitų «Kovos» fon

nes rengdama balių 28 k

«Abelną Istoriją» ir «Ka

fondan paskyrė \$5 ir ta

galiotinis K. Senkus.

liūs bedarbių. Lietuvių čia yra diktas burelis. Tarpe jų apšvietimas vidutinai stovi, galima sakyti, ant pusės svu ruoja. Laikraščių pareina vos 2 egzemplioriai «Kovos», bet ir tai niekas nenori skaityti: greičiau pečių prakuria...

Sausio 31 d., nedėlios vakare tapo sutvėta «Tėv. Mylėtojų Draugystė» kuopā iš 9 narių; tikimės, kad laikui bėgant įsirišys daugias. M. Paltinas.

Pittsburgh, Pa. Liet. Moks. D-ės svetainėj atsibuvo prakalbos, dainos ir deklemacijos, parengtos III rajono LSS. atminimui «Kruvinajo Nedėdienio». Apie tą skerdynę kalbėjo draugai J. Miliavėkas, J. Lukoševičius, J. Parčevskis ir L. Verbliugevičius. Leletas padainavo «Marselietę»; O. Kazlauckienė, A. Paseckienė ir M. Jurevičiute padainavo: «Daug žuvo mūsų brolių» ir da kelias dainas. Deklemavo eiles B. Pasiuliukiūtė, P. Grigatavičiūtė ir J. Parčevskis. Aukų surinkta 4 dol. 60 c.; kas liks nuo uždengimo lėšų, publika paskyrė į Lit. Fondą. Į kuopā LSS įsirašė 2 nauji draugai. Publikos buvo į 200 ypatų. J. Baitušis.

Atsakymas vienam 32-ros kuopos draugui. «Kovos» N6 vienas LSS 32-ros kuopos draugų, iš Pittstono, Pa., mane baisiai apšmeiždamas, rašo, kad jis pažįsta A. R.-mą, kad jis geras katalikas, gyvenęs neišiausiai, taip kaip visi katalikai. Argi visi geri katalikai taip daro, kaip A. R., kuris Somervillej nuo daržų tamėtes vogdavo? (O ar nutvėrėt už rankos, kad sakot: «vogdavo?» Rėd) Atvažiavęs 1905 me-

tais iš Lietuvos į New-Philadelphia, Pa. ir pas savo puseserę gyvendamas iš kitų draugų kišenių išiminėjo kyeterius, ir neatidirbęs savo švogeriui už šikortę «išrunijo» iš «N. Phil», tai vis geras katalikas.

Toliaus rašo, buk aš ir nėsu geras žmogus, pradėjęs girtuokliaut. Tas tiesa, aš gėriau ir gėrsiu, koliai neišnaikys to raugalo. Ale, aš mišinu, tamista nemātei manęs girtu vėliojančės po gatves.

Esą patyros, kad aš bučia pinigų pavogęs nuo vienos moteriškės, jeigu nebut apsižiūrėjęs. Mat ta moteris laiko smuklę («spykyzė») slaptą aludę; tai mat ir pinigų turi įvilius — tik nelaimė, kad aš pavogiau. Ale, drauge, meluoji, kad aš vienas norėjau pavogt pinigų, nieko nežinau apie tai. Męs tuom tarpu buvom trys, gėrėm iki vėlam vidurnakti; po to išėjom, ir toji moteris atsigulė antlėje (ji yra nežinota) nežinai, katras iš mūsų trijų pinigų vogt buvom teję: ar A. J., ar M. K., ar A. M., ir teisybę sakau, kad tamista nežinai, ar męs pinigų butume voge, ar ką kitą, ir tt.

Svarbiausia, ką jis sako, kad aš A. R. atkalbinęs nuo jo pačios ir išvaziavova abudu. Meluoji tamista, nežinai nieko, kad taip sakai. Man niekas negal užžint kur nors važiuot, o jeigu kas nori su manim važinet, tai gali, o aš priversti prie to negaliu. Kad aš atkalbinęs A. R. nuo jo pačios, tai jei nori žinot tikrai, gali paklaust paties A. R., kuris dabar gyvena Cokeburg, Pa., vietoj leista tokiūs plepalus.

A. Mozūras,
1011 E.S. Grand St., Springfield, Ill.

Žemės nėra, laisvės trokštam!

Žemės nėra, laisvės trokštam!
Norim duonos ir teisių!
Juk ne amžius mums gyventi
Po lopų, kiaurų stogų!

Lietus lyja, — vanduo bėga
Grįčioje kraštų kraštais,
Žiemą pusto — viduj sniegas,
Kur gi dėties su vaikais!

Pats mušies, eini, tarnauji,
Kad tik duonos pripelnyt,
Bet algos da neuženka —
Reikia leist vaikus ganyt...

Kaip vaikams įgyti šviesą
Rugienoje prie žasų!
Kaip išmukt skaityt, rašyt,
Purint kiaules po rankų!

Žemės nėra, laisvės trokštam!
Norim duonos ir teisių!
Mūsų kelias jau išeitas,
Kaip pūklotas ęrkėčių!

Kaip šviluodami siūbuoja
Trašus dirvoje javai,
Vėjui pučiant, — teip banguokim
Ir męs vargšai-vargdieniai!

Lai banga mūsųškė plaka
Viensėdžiuose ir sodžiuose,
Tarp grįtelninkų, dvarokų
Tamsiuos tėviškės kampuos!

Bruxelles, 21.XI.08 m.

J. Š.

Kai kurie mano, kad socialistai, išrinkti kokiais nors valdininkais, turėtų stengtis, kad valstybė paimtų visas pramonės šakas. Mano nuomone taip daryti da neverta, nes vargiai mums išiečių į naudą perėjimas visos pramonės į rankas mūsų priešų, kolei męs da negalim turėti persveriančio balso.

Teip, paėmimas į valstybės globą tokių ar kitokių išdirbystės šakų galėtų būti iš vienos pusės geras dalykas, iš kitos — blogas. Tas prigulės nuo to, kas turės didžiumą tarpe tų, kurie išleidią įstatymus. Kiekviena išdirbystės šaka, patekusi valstybei, sutvirtis ją, taigi męs turime apsižiūrėt, kad nepadarytume savo priešo da galingesniu. Pirmiau męs įeikim į savo priešo vietą, o tada galėsime ją savaip pastiprinti. Jūs matote, kad viskas veda prie to neišvengtino išvedimo: kad pirmutinis dalykas mums paimti į savo rankas politišką valdžią. Tą, ką aš kalbėjau apie valstybę, galima pasakyti ir apie departmentus (gubernijas, provincijas) ir miestų savyvaldas, tiktai mažesnėj formoj.

Kad socializmui pavyktų apimti pramoniją, kada tas apėmimas išiečių jojo naudai, arba išreikalauti visokias draugijos reformas, tai vienok nebūtų valstybinis socializmas (nedemokratiškasis, atžagareiviškasis socializmas, toks, kokį užmanė Bismarkas). Tai būtų tiktai valstybės atmešimas socializmu. Socialistai nesitiki ką nors gero atsiekti, kol valstybė bus priešų rankose. Socializmas nurodo pavesti darbo įrankius draugijos kontrolei; draugija susideda iš ypatų ir ypatos negali būt be draugijos, o draugija be jų. Valstybė gi stengiasi viską pavesti valstybei, kuri yra visai atsisakyrus nuo žmonių ir valdo juos. Tas skirtumas Prancūzijoje nėra dabar toks didelis dėlto, kad čia įvesta visuotinas balsavimas, ir jeigu respublika arba valstybė kiek ir skiriasi nuo žmonių, tai tik dėl jų tamsumo. Kad tą tamsumą išnaikinas — lę stengiasi atsiekti socialistų propaganda — tai žmonės turėtų tiesią įtekme į valstybę; tada valstybė galėtų pavartoti kaipo kovos įrankį ir už tai visi turėtų stengtis užkovoti valstybę. Tą supratu bus galima teip ir padaryti.

(Toliaus bus).

Socialist Labor Party, ir Socialist Party.

Patėmijau vienam «Kovos» numeryje, negaliu pasakyti katram, nes numerių nerenku, (Gailėsitės po laikui! Rėd) buvo klausymas: «Koks skirtumas tarpe Socialist Partijos, ir Socialist Labor Partijos?»

Aš laukiau kitų draugų paaiškinant, bet nesirado, kas būtų teip padaręs, tai aš stengiuosi paaiškinti draugams tuos skirtumus.

Skirtumas yra tik taktikoje. Socialist Party stengiuosi padaryti teip, kad būtų galima numesti visą šitą kapitalistų galybę tuo būdu, kad Jungt. Valstybių prezidentas, gubernatoriai būtų išrinkti iš Socialistų Partijos; tada Partija gaus visą galę vartoti šios šalies teisią, tas reikią: tada žmonės pamatys socializmo būdą, vertę ir įgįs teises.

Mēs dėl to ir kviečiame visus darbininkus ar nedarbininkus į socializmo ryšį: vienyti ir dirbti visems išvieno socializmo linkui; socialistai organizuoja į unijas ir ukininkus, kad būtų ir jie į socialistų draugiją, ir eitų revoliucijos keliu prie įvykinimo socialistiškojo surėdymo.

Socialist Labor Party (SLP) negeidžia nieko daryti su ukininkais ir unijistais ir nedaro ištikrųj. (SLP vienok organizuoja «Industrial Workers of the World». Red.)

Kitai sakant Soc. Labor norėtų socializmo, ale ne perdėm; jie norėtų, kad būtų viršininkų didesnės teisės ne kaip prastų darbininkų. (Red.)

Tiesą sakant, S.P. jau turi didesnę pusę smarkesnių vyrų iš LSP, ir pastaroji šalies rinkimuose neilgai turės savo kandidatus, nes jos narių skaičius labai mažinasi.

Springfield, Ill.

A. S. Raulynaitis.

Į L. S. S. Draugūs ir «Kovos» Skaitytojus.

Gerbiamieji draugai ir draugės! «Lietuvos Sunų Didvyrių Draugystė» nuo naujų metų įsteigė mažutį knygynėlį, iš kurio žmonės galės imti knygas pasiskaitymui, mokėdami po 5 c. už anvaite. Kadangi knygų ir laikraščių knygynėlyje mažai tėra, tai draugystė kreiviasi į visus lietuvius, pažystančius žmonių apšvietos naudą, kad jie būtų malonūs suselpti draugystės mažą knygynėlį, aukaudami knygas, laikraščius.

Visokius siuntinius reikia siųti sekančiu antrašu:

D-tė «Sunų Lietuvos Didvyrių»,

P. O. Box 545

Spring Valley, Ill.

Pratiškasis darbas.

Pana, Ill. LSS. 48 kuopa patėmijo drg. S. Strazdo klausymą «Kov.» N7, kur dėsim «Žariją» ir jo užmanymą. Kadmusų Sanjungos kuopos visos susidėję, atpirktų tuos «Žar.» ekz apie 10 tūkstančių, taigi kiekvienai kuopai išeitų po 100 ekz. Mēs pripažįstam drg. S. Strazdo užmanymą naudingą ir prisiunčiam 65c į «Kovos» administraciją, prašydami prisiųsti mūsų kuopai 100 ekz. «Žarijos.» Teiposi meldžiam ir kitas visas kuopas teip padaryti. Tada «Žariją», kuni randasi «Kovos» redakcijoje sukrauta, bus išsklaidyta tarpe lietuviškos visuomenės, ir žėrės po lietuviškas stubeles.

Vardan 48 kp. sekr. A. L e v i a k i s.

SKAITLINIŲ LAUKAS. Socializmas skaitlinėse.

(Pabaiga).

Sulyginus tą skaitlinę su ta, kuri ketveri metai atgal buvo:

Republikonai gavo daugiau.....	14,190 balsų
Demokratų „ „	1,315,211 „
Socialistai „ „	45,368 „
Prohibicionistai gavo mažiau.....	17,284 „
Populistai „ „	83,312 „
Socialist Laboritai „ „	15,828 „

Independent Partija pirmu sykiu tedalyvavo rinkimuose.

Dabar turim rimtai paklausti savęs: Kodėl socialistai teip vargingai per paskutinius ketverius metus tepaungo? Ar ištikrųjų teip yra? Ar socialistų eilės teip išlėto tesidaugina? Pažiūrėsim.

Per paskutinius rinkimus balsavo 1,341,531 balsuotojų daugiau, negu 1904 m. Socialistai iš jų gavo 45,368, kada republikonai tegavo tik 14,190. Taigi demokratų per paskutinius rinkimus daugiausia laimėjo, nes net 1,315,211 balsų gavo. Kodėl ne socialistai?

1907 ir 1908 m. Jungt. Valst. aplankė bausis krizis — bedarbė, pramonės nupuolimas ir badas savo leteną išskėdęs ne vienon darbininkų bazuželėn sau aukų jieškojo. Žmonės buvo desperacijoj, ir reikalavo ū m i o s atmainos. Republikonams viešpataujant tas atsitiko, todėl radikališkiejie gaivalai į juos ir žiūrėjo kaip į vargų priežastį. Jie noriai būtų stoję į eilę socialistų, bet nebuvo nė vieno pasaulį žmogaus, kuris būtų tikėjęs, jog 1908 m. socialistai paims viršų visam krašte. Todėl bijodami, idant jų balsai nebūt «numesti», jie, kaip ženkla protesto prieš šiaudieninę netikusią tvarką, pasiskyrė geriau gelbėti reformatorių Bryaną. Tas žmogus gana radikališkų pažiūrų, geras kalbėtojas diplomatas, daug prižadantis savo viliokiškais prižadais su l o p y t i šios draugijos betvarkę savo reformomis, patraukė savo pusėn šimtus tūkstančių nepersitikrinusių socialistų. Mat Bryanas turėjo gerą progą likt aprinktu, todėl vietoj senosios republikonų valdžios, kiekvienas geisdamas a t m a i n o s ir žinodamas, jog demokratų t u r i p r o g ą, stengėsi tą atmainą įvykinti.

Nemažiau blėdies padarė ir Amerikos darbininkų pseudovadovas, Samuelis Gompers, Amerikos Darb. Federacijos prezidentas. Tas vyras, būdamas prieky 2 mil. darbininkų, vedė atvirą agitaciją, su pagelba visų savo lieutenantų, darbininkų tarpe už demokratų, prižadėdamas visokias geroves. Darbininkai paprastai yra ištikimi savo vadovams ir klauso jų (disciplina, tiesa, turi būti, jei ant kovos lauko reikia stot), todėl šimtai tūkstančių mūsų draugų, žinodami Debsą nebūsiant aprinktu, balsavo už Bryaną.

Bet viena iš didžiausiųjų priežasčių mažo balsų skaitliau — tai bedarbė. Amerikos darbininkas teip, kaip paukštis: turi darbą, esi ant vietos; neturi — važiuok kitur jieškok. Nuo lapkričio 1907 m. iki lapkričio 1908 m. abelnai imant, neperviršijant, kasdien buvo apie 5 mil. darbininkų be darbo. Jungt. Valst. teisės reikalauja, idant balsuotojas gyventų bent vienus metus, nepersikilnodamas, toj valstybėj, kurioj jis nori balsuoti. Bedarbei suspaudus kraštą, šimtai tūkstančių darbininkų kraustės iš vieno krašto į kitą jieškodami darbo, todėl atėjus balsavimo dienai, jie neturėjo balsavimo teisės. Todėl atsižiūrėjus į tuos faktus, kurie labiausiai atsiliepė ant darbininkų luomos, o kadangi socialistai savo eilėse vien ant jų remiasi, todėl matydami paugimą 45 tūkst. balsų, mēs ne tik neturim nusiminti ir abejoti apie tolesnį gyvenimą, bet džiaugtis, jog nežiūrint į visus tuos keblumus, mūsų partija galinga; ji šiandien galingesnė 50 čia tūkstančių vyrų.

Darbininkai jog smulkiosios b dienas, ir tur nyk o ant ekonomiškio šingi elementai: I prizadai apie viso daugelii darbinii ir pataikavimą s ramiai daugis m ne už Bryaniška: atbudavojimo nau

Iš Zarusų A ir A. buvo suren va» ir «Alkani Ž jai gėrejos iš tok reginio, ant pon iš tamsumo «Da: darbininkus, sav ramiai laikėsi, t tamsumas!!
«Alkanus Ž tyla, tik buvo gi Baisus reg klausytojus grau na mergina per man asara per v Antgalo pa

Vos tik ap viai pradėjo šau eiviai ir visi jųj Dievo, nusilenk nuo visokių «pi Čia pridud N2 š.m.) vieno š tuomi, kad jį raš niais «šaltiniais»

...Da sykj š Aš tuomi užganė prakeiktos Rusų aprašyta tikybos i darbas aiškinti kie ji metai, bet nauj jei metai su sunku nauji 1909 metai, nių, ir tie metai n sukilt naujai visi dulus. Veltui jų votojų, nors jie yr pradėtas nesustos, krunkimai juodva negelbės. Nors ji «šaltiniais» su lia

Darbininkai nuo šių metų gal bus protingesni. Jie pamatė, jog smulkiosios buržuazijos partija — demokratų, atgyveno savo dienas, ir tur nykt, kaip nieko nereikiantis gyvenimo faktorius, o ant ekonomiškos ir politiškos kovos lauko liks tik du, sau priešingi elementai: proletarijatas ir didieji kapitalistai. Pastarųjų prižadai apie visokias geroves niekad neišpildomi atidarys akis daugeliui darbininkų, ir jie pamatė savo nesąmoningą lakstymą ir pataikavimą savo išnaudotojams, nors lengvai, bet tikrai, ramiai daugis mūsų eiles, pakol nesustiprėsimė ganėtinai imties ne už Bryaniškai-demokratiškų reformų, draugijos lopymų, bet už atbudavimo naujos draugijos — socialistų tvarkos.

Parocė iš Pažvelsio.

Iš Lietuvos.

Iš Zarasų Apskričio, (Kauno Rėd.) Tarp parapijų D. ir A. buvo surengtas slaptas vakaras; lošta dvi dramos: «Kova» ir «Alkani Žmonės». Lošėjai gerai nudavė. Klausytojai gėrėjos iš tokio vaizdelio, ir kartu nervavos, ir pyko, ant reginio, ant ponų biauraus pasiėlgimo su savo darbininkais ir iš tamsumo «Darbininkės Želvienės», kaip ji įdavinėjo kitus darbininkus, savo draugus ir drauges, ponams. Klausytojai ramiai laikėsi, bet buvo girdėt balsai: „Prakeiktas bobos tamsumas!!“

«Alkani Žmonės» lošiant, tarp klausytojų buvo didelė tyła, tik buvo girdėtas dusavimas ir širdžių tukšėjimas...

Baisus reginys: nuplyšę darbininkai, jų aimanavimai, klausytojus gaudino ir vienam ašaros akyse stovėjo. Viena mergina per visą lošimą verkė... Aš ir nesijutau, kaip man ašara per veidą nuriedėjo...

Antgalo padainuota: «Kovoje žuvot meilingi draugai.»

Ezerėnų Dilygėlė

Vos tik aptilo revoliucijos vilnys, kaip visoki atgaleiviai pradėjo šaukti: «Išnyko socialdemokratai, nyksta pirmiečiai ir visi jų pasekėjai, pažinę kame tiesa, grįžta prie Dievo, nusilenkia prieš valdžią ir neužikgo Lietuva apsisvalys nuo visokių «pirmiečių» ir istų»...

Čia pridodu ištraukas iš antro laiško (pirmas tilpo «K. N2 š.m.) vieno Suvalkiečio, Senapilės pav.. Laiškas įdomus tuomi, kad jį rašo vienas gana gerai susipažinęs su dabartiniais «Šaltiniais» ir «Viltimi». — J. Kunas.

...Da sykį širdingai ačių už pirmieviškų laikraščius. Aš tuomi užganėdintas, kad atvirų žinių gavau neišlandytų prakeiktos Rusų cenzuros. Labiausia man puiku tas, kad aprašyta tikybos stulpų apgavystės ir neatbutinai reikalingas darbas aiškint kiek galint tos žinios mūsų tamsunams. Nauji metai, bet naujo nieko mūsų Tėvynėj. Praslinko senieji metai su sunkenybėms, su dejavimais varguolių. Užstojo nauji 1909 metai, ir tie metai su taš pat dejavimais kankinių, ir tie metai nieko naujo neatnešė ir iš pradžios stengėsi sukilt naujai visi tamsybės remėjai ir užgniauzt šviesos spindulius. Veltui jų darbas! Nors kalėjimai pilni laisvės kovotojų, nors jie yra išsisklaidę po įvairias šalis, bet darbas pradėtas nesustos, nors baisiai trukdomas. Nors nūšiliauja krunkimai juodvarnių ant šviesos spindulėlių, bet tas nieko negelbės. Nors jie užkrėtė purvynu Lietuvą, savo klampiais «Šaltiniais» su liuterijoms, „Kviesliais, Vienybėms, «Vil-

tim» su visokioms cackėms, bet mės su laiku nūkrapštysim tuos purvus, apvalysim savo Tėvynę. Ko-gi reikia Lietuvai? Tikiuosi, kad mūsų tautiečiai susipratusiųje, nors išsisklaidę po tolimas šalis, nors sugrusti į kalėjimus ant šio klausimo, su skausmingoms krutinėms, drebančiais balsais sušuks: «Mės lietuviai po jungu vergijos buvę iki šiam laikui, stengkimės šusilyginti kogreičiausia su kitoms tautoms protiškai. Sėkim, kiek galėdami, šviesą į minias tautiečių tamsunų; ir meskim negerus papročius,— tad, sulauksime visi šviesos, laisvės, lygybės ir brolystės. B's.

LAIŠKAS REDAKCIJON.

GARBĖ REDAKCIJON!

«Kovos» 7 num. atskaitose yra padaryta išnaša, kurioje kalbama apie tai, kad LŠS susivaziavimas nepaskyrė algos administratoriui, kaip, esą «Širvydas begėdiškas intrigas varinėdamas skelbia».

Ant to, kaip ant oficiališkose atskaitose raperto, reikia atsakyti. Todėl aš šiaip paaiškinu.

Susivaziavime buvusis administratorius nusileido algą iki 40 dol., o redaktorius—iki 50 dol. Apsiimdamas Bagočius, kaip girdėti iš rinkimų komisijos, sutiko ant tokių sąlygų, kaip dabar yra, taigi ant 40 dol. algos per mėnesį. Kadangi redaktorius tą pačią algą (numazintą) ir tebeima, todėl ir administratorius turėtų tą pačią gaut. O «Lietuvos» 52 num. (praitytų metų) Bagočius šiaip jau rašo: «apsiėmiau eit sąjungos namų pečius kurti, šluot, ir su tačka ant gatvės važinėti už 15 dol.» Apsiėmė už susivaziavimo nustatytą algą—10 dol., paskui sako imąs 15 dol. Skirtumas tai jau nemažas, nes padaro net 20 dol. per mėnesį viršaus. Ir paskui «Kovos» administracija šaukia, kad «begėdiškai» esą skelbiama! Ar jie nemoka skaityt kitų laikraščių, kaip tik «Kovą»? Jeigu jie pamatė «Lietuvoje» mano straipsnį (N3), tai turėjo matyt ir Bagočiaus. Kodėl tai jie nesulygina to, kas susivaziavime buvo atlikta ir ką paskui Bagočius uždainavo apie algą!

Čia aš kalbu ir «Lietuvoje» rašiau visai ne dėlto, kad Bagočiui algą būtų sumažinta, bet dėlto, kad sąjungoje (labiausia administracijoje) viešpatauja pilna bėtvarkė, kad administratorius pasiskirsto sau algą, kaip nori; kad kuria prie «Kovos» redakcijos pakampinių adykatų biurelius; kad administracija pagakos nei apyskaitų negali padaryti be ypatų ir Sąjungos Komitetų šmeizimo; kad vis kalba apie Sąjungos «augimą» ir vis auga... skolos,—skolos draugams, skolos «Žurijai», skolos administratoriui...

Ne, tamstos, Staneli ir Bagočiau!—nėra jokių intrigų (jeigu būtų, tai tuojejas parodytumėt), nėra nieko daroma linkui administratoriaus ypatos. Kalbama yra tik apie mūsų bendrus reikalus, apie Sąjungos stovį, apie organo ateitį. Nevadinkite to «begėdišku skėlbimu», kas yra rašoma reikalauose visų darbininkų.

Jums ir sociališkai revoliucijai

J. O. Širvydas.

Perspėjame Skaitytojus!

Apie ką šiose eilutėse rašom, reiktų talpinti «Mūsų laikraščių skyriuj,» bet toji medžiaga, link kurios turime dalykus paaiškinti, neužsipelniusi to, kad ją būtų kritikuot ir talpinti tame skyriuj. Perspėjame skaitytojus link kasžin-kokio-ten G. Barono, kursai, jau antri (!) metai, kaip leidžia «Lietuvių Žinias» netoli Chicagos*) miesto. Mums tik tete ko susipažinti su pirmuoju 1909 m. numeriu. Įdomus numeris! Manome, kad lietuvių literatūros istorikai ateityj neprais nepaminėję šiųjų skaisčių ziedelių.

Pirmiausia,—kaip redaguojamos «Lietuvių Žinios»?—Gi taip, kaip tik gali ką pageduoti tas, kursai patsai nėra laikraščių nė matęs, nė skaitęs, nė ka savo protu veikęs, kad ką nors apgalvoti link visuomeniškų klausimų. Tvarkos laikraštij nėra jokios; rašyba tokia, kaip kad rašo pirmosios žiemos liaudies mokyklų nebaigusieji,—klaidos ant klaidų, sunku teisingai parašytą žodį rast,—iš rašybos galima tik juokais trukti; visame laikraštij nėra sveikai, protingai nė vienos mintelės pasakyta. Kaip rašytum, bet sunku pasakyti tatau, kas randama šiojo laikraštपालािकीo skiltyse. Iš viso matyt, kad ponas G. Baronas paties likimo Amerikon siųstas laikraščius redaguot.

Laikraščio pakraipa ir dvasia labai modern, labai gera. Laikraštis leidžiamas, kad šviesti lietuvius, kad tarnauti «meilei, lygybei, brolystei,» kad tarp «brolių» nebūtų «keršto, ne apykantos, užvydėjimų...». Tikslas, kaip matot, labai augštas! Kas skaitys šį laikraštį, tas busias taip jau apšviestas, kaip patsai ponas G. Baronas, o jau jojo mokslas... kur čia jau be mokslas! prieš pono Barono mokslą visi moksl'ai nulenkia galvas, kadangi Barono mokslas tas tikrasis... nesąžiningo biznieriaus mokslas, kursai savo tinklus nesigėdi plačiai vandenyse tiest. Kas patsai Baronas? Iš viso matyt, kad koksai buvęs pirmiau Lietuvoje šunadvokatis, kursai ir Amerikon nuvykęs nemetė savo amato. Jisai «Lietuvių Žiniuose» tame patsai prisipažįsta ir vilioja, kad kam tik reikią pagelbos—tik lai jau pas jį kreipiasi—tuojaus busią gerai, tuoj vargus, lyg ranka nuimsią, ypač bylų dalykuos, kadangi jisai vedąs provas, kaip geriausias Amerikos advokatas. Tai gi, matot, nė daugiau, nė mažiau, tikras sunadvokatis.

Beje, ponas Baronas perspėja savo skaitytojus, kad mūž ant jo laikraščio užsipulsią, ką—bet tat tik butų iš pavydos, kurią «Žinios» turi išnaikinti. Ant »Žinių» užsispulti, kaip ant laikraščio nė negalima, kadangi grynas nesąžiningas biznesis yra apsisiautęs tokiu pat begėdišku popiergaliu, kursai nė iš vieno kišenės gali bereikalingą centą išviloti.

Taigi perspėjame skaitytojus, kad apsisaugotų.

J-as.

*) Mums neatsiuntė šių «L. Žinių,» todėl nežinia, kur jos leidžiamos, bet kaip girdot, tai McKees Rocks'e, netoli Pittsburgo, Pa.

—Kai kurie laikraščiai skelbia, buk vokiečių kaizeris iš proto išėjęs. Vienok yra faktas, kad jis jau per daugelį metų yra pakvaišusiu, nes kur rastum protingą žmogų, palaikantį šiandieninį surėdymą.

DARBININKO KRONIKA.

Vas. 17 d. Peterburge pasimirė nuo astmos (dusulio) caro dėdė Vladimir Aleksandrovič. Tegul atsiima jį dievas, kuris jį leido čia ant žemės, suteikdamas jam valdžią. Jis visoj pasaulėj žinomas kaip «labiausiai neapkenčiamas žmogus Rusijos valstybėje. Jis buvo tas, kuris, kaip Peterburgo komandieras, po kariu Japonoja, prisakė kariumenei šaudyt badaujančius vyrus, moteris ir vaikus, kurie ėjo pas carą malonės prašyt — taigi jis «Randonojo Nedėldienio» įkūrėjas. Nesulaukė vargšas nė penkmetinio jubilėjaus to savo darbo. Bet tai laimingesnis, kad greičiau nuėjo į tikrąją savo tėviškę — dangų, iš kur buvo leistas (teip tiki car ir visų valdonų garbintojai). Jis tikėjo ir nuolat tai atkartodavo, kad žmonės prasėiokai yra sutverti vienvaldiškajai vyriausybei tarnauti.

«Liet. Ukininko» N 3 š.m. pranešama, kad Peterburge gruodžio 25 d. 1908 m. (s. sk.) numirė Jonas Bartkevičius, «Lietuvos Ukininko» leidėjas Felicijos Bartkevičienės vyras. 1906 metais jis apie pusantr mėn. sėdėjęs Vilniaus kalėjime ir tas jo sveikatą pakirto.

Ten pat pranešama, kad Tilžėje mirė sausio 4 d. (n. sk.) š.m. Otto von Mauderodė, didelės lietuviškos spaustuvs savininkas ir «Naujos Lietuviškos Ceitungos» leidėjas. Jis buvęs laisvamany. Jis leido ir vokišką laikraštį «Tilsiter Allgemeine Zeitung».

Pol tikierių mokykla.

1. Kad nori pragarsėt tarp savo organizacijos narių ir išgriebtį augštesnę vietą, tai imk veikti viską sau vienas; kiti tada, malonėdami pasiilsėt, bus tau dėkingi ir kaip varnos šauks: «Ot mūsų draugas, tai draugas! tai vadovas, tai ne toks kaip kiti!» O tuo tarpu tu sau vienas įnešk, pritark pats sau ir apskelbk balsavimo pasekmes: «Mūsų kuopa vienbalsiai nutarė»...

2. Jeigu organizacija neturi papročio pirm savo viršininkų rinkimų perkrauti sielas ir proto sandėlius draugų, tinkamų kandidatų, tai šiuokštu neminėk, kad tas ir tas neturi būt viršininku, bet matydamas pavojų (t.y. kad jį gali išrinkti), išraš ant oponento daug juodų dėmių ir paskelbk sau priėmamuose laikraščiuose. Užtikriname: tai geriausia priešrenkamoji agitacija — «campaign»; tavęs nieks nekaltis kaipo politikieriaus, bet dar pagarsėsi ir kad kokios pateksi į savo priešų vietą.

3. Jeigu kartais, ir visas savo įstangas padėjus, liktų išrinkti viršininkais ne jūsų draugai, o ypač ne jūs patys, tai nereikia pult į desperaciją, bet darbuokitės, kad kiltų kuodidžiausi organizacijoj vaidai, kurie neužilgo užgrius ant naujai išrinktųjų ir tada tikrai nekaltai galėsit apskelbti: «Męs nieko neturime prieš mūsų gerbiamuosius naujai išrinktuosius viršininkus, bet dėlei šventos ramybės ir organizacijos bujojimo įnešame, kad būtų nauji rinkimai ir kad dabar išrinkt'ėjei nebūtų kandidatais»...

4. Jei kas jūsų ypatingą piktumą permatydamas per organizacijos skraistę, ima ir sumažina jūsų keliamus ergelius, nešančius blėdį organizacijai, tai jieškok tarpininkų, kurie taji nevidoną, to «darbo» mažintoją perspėtu, kad jis nebandytų tos ir tos ypato apginti, nes vis tiek jų juodų dėmių nenuplaus, o tik pats susikompromituos. Geresniam atvėjyji galima da pridėt, kad tasi «kas» neturi teisės apginti ypato, o tik turi rūpinti apginti organizacijos reikalus — ot, kaip jūs «ginatė».

(Smulkesnius intrigantų įstatymus jau patys žinosite kaip išsidirbti, reikalui priėjus).

Dilgavckas.

Argi i

Jau suviršum laikraščius tų d...
«Liet. Ukininko»
«Liet. Ukininko»
«Liet. Ukininko»
«Liet. Ukininko»
«Liet. Ukininko»

Tas gandas ir kaip ten atsikto.
«Liet. Ukininko»
«Liet. Ukininko»
«Liet. Ukininko»
«Liet. Ukininko»

K. Bulku. K. S.
jūs patarėt.

37-tai L.S.S. kno
prašalinimą iš admin
jums antrą kart reik
riuo atsiuntėt, t.y. p
tikrąją patvirtinus
ta j «Kovos» redakeij
47-tai kuopai. Jų
truko (buvo užsimet
referendum, taigi tą
ir dėlto nereikalinga
loukėt pranešt, tada
11-tai kuopai, 19
lykai kaip nebuvu at
jokios žymės (jei at
netalpinu. Jan ir ki
pinu ir tie draugai s
J. Stančevič. Jūs
gal buvusi klaida, ku
J. Širinskai. Kore
— beletristiškai — rašt
ištiesiat, praskiedžiat.

«K.» N 4 pranešin
šimų sekretorius adri

Kaip buvo minėta
redakcija, tai jei netoli
nia, tai aš mažu galėči
Mano adresas: Jonas J

«Kova»

M. Basimo — Vald
Pasikalbėjimas apie vie
šiluos J. Parėno; K. S.
no — Ar tiesą klerikala
Nepatraišusio — Mano
(eil.); P. Norkaus — Ra
patariu pradėti nuo A,
iš Europos: Jono Š.
Kaimo proletarė; M. B.
vairai plėšikai; Z. A. — II

ONIKA.

Argi istikruju po "Institutui?"

Jau suviršum mėnesis, kaip nematyt Amerikės lietuvių laikraščiuos tų d džiųjų apskelbtinų "The N. Y. Collins Medical Institute," ir eina gandas, kad jo nė duko nėsų, nes valdžia mat įsikūšs ir tt. Ar gi istikrujų butų po "Institutui"? Ar negaletų, man ir visiems skaitytojams redaktorius, ar kas kitas tai paaiškint. Dyvai, kodėl mūsų laikraščiai teip tyli apie tą "gerbiamąjį institutą?"

Vienas Instituto Apdirbtuju.

Tas gandas ir mus pasiekė, bet lemtai nežinome, kas ir kaip ten atsitiko. Apie "Instituto" darbus yra seniau prisitarta pora straipsnių, kurie jau ir vertės neturėtų, jeigu tas "Instit" jau uždarytas, dėlto nė netalpinam. Bet istikrujų tabu, kad tie, kurie žino, kas atsitiko, o tyli.

Red.

KRASOS DEŽUTE.

K. Rutkui. K. St. eiles «Pavasariui» pasiuntėm «Pirmyn», kaip pas patarėt.

37-tai L.S.S. kuopai, Chicagoj. Jūsų įnešimą apie Bagočiaus prašalinimą iš administratoriaus vietos ir iš L.S.S. sugražinau, tums antrą kart reikalaujant, vasario 16 d. tuo pačiu keliu, kuriuo atsiuntėt, t. y. per L.S.S. sekretorių. Įnešimo kopija, — jėso tikrumą patvirtinus trims L.S.S. draugams savo parašais, — padėta į «Kovos» redakcijos archyvą.

45-tai kuopai. Įnešimas, kaip matot, ilgokai pas sekretorių užtruko (buvo užsimetęs). Dabar jau konstitucija neužilgo eis per referendum, taigi tą patį mokesties klausimą joje reikės balsuoti dėlto nereikalingas jūsų įnešimas — ar ne teip? Jei ne teip, manėkit pranešt, tada patalpšim.

11-tai kuopai. 19 kuopos, IV rajono ir drg. P. N. pakelti dalykai kaip nebuvo ant rimtų pamatų, teip ir praeis, rodos, be jokios žymės (jei atsiras svarbesni darbai). Dėlto jūsų įnešimo netalpinu. Jau ir kitos kuopos įnešimą tame pat klausime netalpinu ir tie draugai sutiko. Padedu į archyvą.

J. Staneliui. Jūsų pastabas pridaviau administratoriui. Sako, al buvus klaida, kurios, suprantama, tyčia nedarė.

J. Širšukui. Korespondencijos, sutrumpintos, patilpo. Kiti beletteristiški — raštai nežinia, ar bus galima sunaudot. Perdaug stesiat, praskiedžiat.

Klaidos pataisymas.

«K.» N 4 pranešime Springfield Teatr. Kuopos padėta susineimū sekretoriaus adresas: Maron st., o turi būt: Mason st.

Kalbėtojai.

Kaip buvo minėta «Kovos» N 6, kad kalbėtojai atsišauktų į redakciją, tai jei netoli reiktų, draugai, malonėkit duoti man žinią, tai aš mažu galėčiau atvažiuoti ir paaiškinti šitą žmonėms. Mano adresas: Jonas Jencevics, 872 33 rd Pl. Chicago, Ill.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

M. Rasimo — Valdžia, valdonai ir viršininkai, Klešų kova, ir tasikalbėjimas apie vieną bendrovę; Apsykaita Chic. liet. tarybos ir tos ir tos ypatybės; J. Purėno; K. Subačio — Pabusk, darbininke (eil.); J. Kū — Ar tiesą klerikalai skelbia? Per K. Rutkų (iš «Mūsų Gyv.»); M. Šepasirašiusio — Mano laimės ir nelaimės, Stiklelio — Pavasariui (eil.); P. Norkaus — Reikale čarterio; A. Antonov — Ponui J. Š. atariu pradėti nuo A, B, C; V. Bilduko — Revolucijos daina.

Iš Europos: Jono Širšuko — Kelionė į kalėjimą pas draugą, aimo proletarė; M. B-io — Teroristai žmogžudžiai, ekspropriatori-plėšikai; Z. A. — Iš partijų gyvenimo.

Dilgauckas.

SKAITYK! SKAITYK!
Varšavos specialistas
FOTOGRAFAS
Kiekvienas, kurs iškirps šį apgarsininimą ir atsiņes pas mus, gaus spilkutę su savo arba kėno kito paveikslėliu visai dykai.
— Neužmirškite adriso:
Wolpe Studio
421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

J. Pomerantz

Nuo šio laiko duoda didelį 16x20 paveikslą veltų su labai gražiais rėmais su kiekvėnu tuzinū fotografijų už visai žemą prekę.
739 So. 2nd St. Philadelphia, Pa.

Žinomas Rusiškas Fotografas
Feldman
Prašo lietuviškos, rusiškos ir lenkiškos publikos atkreipti atydam ant jo gero ir greito darbo. Padidėjimas portretų labai pigiai. Kalba lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir angliškai.
821-23 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Chas. Wyrsh
Wholesale & Retail. Cigarai, tabakas, rūkymo įrankiai. Souvenir Post Cards. Popierų vertelgyatė. Kuponus apmainom į dovanas. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai.
Cor. 3rd & Noblests., Philadelphia, Pa.

BLITZSTEIN ir SLOBODKIN'O
Aptieka
Rose Slobodkin, P.D. Užveizda
Bell Phone Keystone Phone
Market 3692 D Main 69-65
Kalbam rusiškai, lenkiškai ir angliškai. Daktara galima rasti
Nuo 8 iki 12 v. diena ir nuo 6 iki 8 v. vakare
S. W. cor. 4th & Biltonwood St.
PHILADELPHIA PENNA.

NEREIK MOKINTOJU!
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokytojo — apdaryta \$1.00
Yakų drabas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokytojo 15
Naujas būdas mokintis rašyti be mokytojo (ypač amerikonių, kurių daug jas ismoko) 10
Kilmėta mokintis pradiniu rokundu be mokytojo. Su pavelsalais (apdaryta) 35
Pinais siųskite per Money Order arba pašto marķėmis ant šio adresog
P. MIKOLAINIS
P. O. Box 62, New York City.

MANO APTIEKOJE YRA:
Severos kraujo čystytojas 1.00
Reumatizmo gyduoė 1.00
Sizirdes eudrutinimo valetas 1.00
Nuo galvos skaudėjimo 1.00
Moterims reguliatorius 1.00
Piaučiu ir inketu gyduoė 75
Sv. Gotardo aliejus 75
Motis nuo niežu ir odos 50
Mediciniškas odai mulias 25
Ir daug kitokių gyduolių.
E. W. GILAS, SE. cor. 2nd & Federal st.

Rusiškas Notariušas

Sutaisau visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; palaidėju p ruzus; sutaisau paszportus ir visokius valdiszkus popieras. — Perku ir parduciu žemai ir apsaugoju nuo ugnies (insurance) apodū rodas. Sukolektuoju pinigūs, skolas ir randas. — Visi reikale kreipkites pas mane. — Žemiansjos prekes už tarnystę.

Paul M. Myers

N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

Lietuviškai Lenkiškas Graborius:
2409 E. Norris St., Philadelphia.
Vianos reikaluos kreipkites pas savo tautietį, kurs visus rekalus atveja priešlškai ir pigiai.

VIENYTELE KRAUTUVE

• Reliģisku dalktu
Muzikalisku Instrumentu
Maldaknygiu lietuvisku ir lenkišku
Rožanėiu, Škaplieriu - etc.
Visus viengėncius kviečiame atsilankyti arba parašyti, o busite visl užganeidinti. Kalbam lietuviskai, lenkiškai ir maskoliškai.

B. Papiernik & Co.
3152 Richmond Str.

PHILADELPHIA, PENNA.

Rubin'o Aptieka.

Geriausi vaistai —
Pigiausios prekės
Mes gvarantuojame savo tavorą.
S. E. cor. 3rd & Green St.
Philadelphia, Pa.

P. S. Silverman.

— Rusiškai—Turkiška—Pirtis —
319 CARPENTER ST., PHILADELPHIA, PA.

JONAS F. BAJ
Lekiškai-Lietuviška Stainė
šiaurinėje Philadelphiajos dalyj. Arkliai gatavi kiekvienoj valandoj veselioms, krikštynoms, pagrubams ir pasivaizėjimams.
2507 Edgement St., Phila., Pa.

JOSEPH W. WESOŁOWSKI
4421 E. Thomson st., Phila., Pa.

Reliģiškos knygos, Škaplieriai, abrozai rėmuose, visokios rusies kryžiai, rasymai patera, krapylos, švent. tųų paveikslai ir t.

Geriausias Lietuviškas PHOTOGRAPHISTS

Atlieka darba artistiskai. Iš daro didelius paveikslus. Galima išsirinkti fotografiją kaip praba, o bus nuogeriausia nes yra visokios mašinos. Namumams, storus, nabašnikus ir rinti mokintis fotografuoti.

J. Drizas, 500 S. 2 st., Philad.

Simon Borow

Pardavineja butelkonių Tannhauser Beer Adresas toks:

736 So. 3-rd Str., Philadelphia

Jeif kam reikia kokiū nors gėrynių kykite pas jį, o busite pilnami.

J. M. Makura
Graborius ir Balsamduobės
Atlieka viską atakančiai, gerai,
3112 Richmond St., Philadelphia
Tel.: Keystone 4275 D.

Bell House: Frankford 431 D.
George S. O'Connor
4464 RICHMOND ST. PHILADELPHIA
PLUMBERIS

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus reikalaujančius taisyimo. Taiso gazo, garo ir šilto vandens.

GERA PRO

Mes išmokinam fotografuoti vyrus į labai trumpą mažą atlyginimą.

J. POMERAN
739 S. 2-nd St., Philadelphia

KIEKVIENAS, kuris ateina
A. Margulis
Pirkti vyno, arielkos ar kitų, aplaikys gražią dovana plečkėlę degtinės, Pamėgė tikrai rusiškų gerimų. Kalbam rusiškai ir lietuviškai.
A. MARGULIS
N.E. cor. 4th & Monroe St.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Stipresni muskulai tau nieko gero nesuteiks, jei tavo organizmas naikys reumatizmas.
PAIN EXPELLER
gerai įtrinti tuojau sumažina skausmą ir prasalina visas jo priežastis. 25 c. ir 50 c. visose geresnėse aptekose.

F. A. Richter & Co. New York

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atsiradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz
Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

S. KONIECZNY
3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba

Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios taisyas. Teipgi karunces, šarpas ir kitus dr-sėiu darbus. Kreipkitės prie jo!

Knygų Sankrova Broliu Brown.

Knygos parduoda už papigintą prekę.

Nėra geresnės dovanos ant švenčių, kaip knyga, arba raikius knygų. Mes turime daugybę knygų lietuviškoje, rusiškoje, vokiškoje, angliškoje, prancūziškoje ir kitokių kalbose.
„Kovas“ skaitytojams, kurie ateinūs išsikirpa šita apgarsinimą, perkant knygą nuleisime tam tikrą procentą.
Pas mus gali susikalbėti arba parašyti rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Adresuokite šiuo adresu:
BROWN BROS.
Book Store
N. E. cor. 5th & Pine sts.
PHILADELPHIA, PA.

Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI

Žilaušis sankrova arielkos, vyno, likietinių ir iš užsienio. Alus buteliuose Szmido'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.
Kalbam lietuviškai, lenkiškai, ruskal ir angliškai.
28 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Geriausios visoj Philadelphiaj Rusiškai-Turkiškoms Pirtys 15 ir 25 centai.
Šiltos ir šaltos vanos 15 c. Atdaros kasdien iki 12 val. nakties. Seredomis moterims nuo 1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

Tik viena aptieka
visoj Philadelphiaj kur galima susikalbėti lietuviškai ir apturėt teisingus vaistus. Didžiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J. PINIONZEK, kurioj dirbuojas teipgi krajava aptiekorius S. JONKUS (lietuvis). Čia gaseti visokių lekarstų. Rasit visada daktarą.
3984 RICHMOND ST., PHILAD A.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.
Tukstančiai pliku žmonių atgavo puikius plaukus, sulauko slinkima plauku. Duodam rodo vyrai per laiška, kaip išgydyt slinkima plauku, pučkūs, didervines, niežus ir lytiška bruda. Nuo koju užtrina tik 10c. Mesturime daug padėkovoniū laiškū visokiū tautyčių. Tuojau rasyk pas mus:
J. M. BRUNDZA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.
VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.
Priėmimo: Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P.M. valandos: Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

Daktariškas patarimas **DYKAI**
Dr. Kimmelman'o Aptiekoje
N. W. cor. Front & Christian St.
Priėmimo valandos: Nuo 8 iki 9 ryte. Nuo 5 iki 7:30 vakare.

Lietuviškai-Lenkiškas Fotografas
JOHN BODZIAK
atlieka darba geriausai ir pigiausai. Pamėginkit nusiimt savo paveikslą pas mus, mes jums padarysim gerai.
3060 RICHMOND ST. PHILAD'A.

G. W. Kownacki
2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Salunas ir Vynyczia
Geriausie Amerikoniškie ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arielkos ir Cigarai. Atilankykite pas tautietį!

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.
Mano darbas gali but matomas naujoje svetaineje ant E. Allegheny Ave.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
Pristato vežimus veselioms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prieinamos.
Keystone Telefonas: 442-65-A.

Kas užsiraszys "Kova?"

metui laiko, gaus dovanų dvi puikias knygutes: **Svajus ir Gyvybe**. Kurias parašė eilemis Jonas Viskoška. Kas užsiraszys "Kova" pusel metų gaus dovanų vieną knygutę - **Svajus**. Mirtas knygutes paaukavo autorius LSS. naujai - "Svajaus" 700 knygūčių, ir "Gyvybės" 300 knyg.
Norinti minčtas knygutes nusipirkti, gali gauti "Kovas" administracloj, prisijunčiant už abidvi 50c., arba 40c. už "Svajų", o 15c. už "Gyvybę", perkant skyrium.

Pirkejas atsinešes arba atsiuntę šita iškarpą, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Visi juos rinkit.

ATKREIPKIT ATYDA

ir pirkit visus trunkus geriausioje vyno šanktovoje. Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimu.
Degtinė } kvarta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cent galtonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerų
California Brandy } kvorta 15 centai iki 2 ju dol galtonas 2 dol 55c. iki 5 dol.
California Vynas nuo 30 centu iki 1 dolerui 55 c.
ARAKAS (Rum) nuo 75 centu iki dviejų doleriu.
Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkejam duodam gražia dovanas. Kalbam lietuviškai, ruskal ir angliškai.

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford, Philadelphia, Pa.

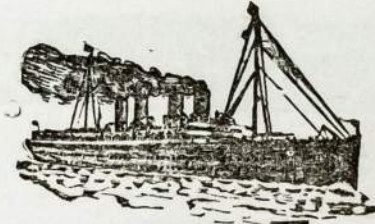
M. Rosenbaum,
SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiaj, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausiu liniju laivu.
Išmains pinigūs ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodame geležinkeliu tikiety į visus miestus Jungtiniu Valstiju.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Stefan Papiernik

LAIVAKORČIŲ IR PINIŲ AGENTAS.

Lietuviai, kam gi jums siuntinēt savo pinigūs arba pirt- laivakortes kur pas kokius svetimtaučius, kur negalit žinot ar nueis pinigai ar prazus. Kam savo pinigūs ant vėjo leist kad galit visus savo reikalus atlikti pas savaji tautietį, ir tai toki, kuris jums visados gero velija ir visados gatas draugiškai patarnauti. Užtaigi su visokiais reikalais kreipkitės pas seną, istikimą Philadelphiaj bankierių

S. Papiernik,
352 No. 23rd St., Philadelphia, Pa.
Reikalauk paaškinimų!

Fotografistas lietuvis pajaesko darbo prie fotografiskos studijos. Baigęs Europoj mokslą ir studijaves per keliolika metu Amerikoj, todėl turi atsakančia praktika tame darbe ir geras referencijas. Malomėkit atsihaukti zemiaus padetu antrašu:
Grand Studio, 106 Westinghouse Ave., Wilmerding, Pa.

Sitos pigios prekes tikrai ant trūpo laiko!
SZALTININĖS PLUNKSNOS RASZYMUI.

Szitos plunksnos tai reikalingiausias kiekvienam žmogui dalykas, nes su jomis galima raszyti visados ir visur, nereikalaujant nesziotis su savim arba jieszkoti raszalo. Jos labai parankios nesziotis kieszniuje, nes gerai padarytos, kad raszalas neiszsilietų, o kartą pripylus, raszalas sunkiasi kaip isz szaltinio. Prie kiekvienos plunksnos duodame stiklinę czirszkynę, su kuria galima pripilti kotelį. Szaltininės plunksnos neatbutinai reikalingos kiekvienam, kuris tik nors kiek daugiau raszina. Mūsų prekės tokios, kiek mes turime gauti ant vietos, o todėl užsisteliuojant viena, ir norint gauti pacztu, reikia pridėti keli centai prisiuntimui.

No. S. 29. Isz kieto gumo sudurjamas iszmargintas kotelis, su paaeksuota plunksna, kurią iszėmus galima daugiau raszalo įpilti. Skrynelėje drauge su czirszkyne ir pamokinimu. ————— 25c.

No. S. 30. Isz kieto gumo, lygus kotelis, nuszriubavus virszų galima raszalo pripilti. Su paaeksuota plunksna. Skrynelėje drauge su czirszkyne ir pamokinimu. ————— 28c.

No. S. 31. Isz kieto gumo iszmargintas kotelis, naujai pagerinta prietaisa užlaikymui raszalo, su paaeksuota plunksna. Skrynelėj su czirszkyne ir pamokinimu. ————— 30c.

No. S. 32. Isz kieto gumo dailiai padirbtas kotelis, nusmailintas virszus, su paaeksuota plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimu. ————— 35c.

No. S. 33. Isz kieto gumo dailiai iszmargintas kotelis, nuszriubojamas virszus, paaeksuota plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimu. ————— 40c.

No. S. 34. Isz kieto gumo, kotelis dailiai iszmargintas, naujai pagerinta prietaisa užlaikymui raszalo, uszriubojamas virszus, No. 6 paaeksuota plunksna. Visa didesnė už S. 23. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimu. ————— 50c.

No. S. 35. Isz kieto gumo, extra diktas kotelis, kad daug raszalo galėtų tilpti, su dviem auksinėm artistizškai iszraizytom rinkėm, su No. 6 paaeksuota plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimu. ————— 65c.

No. S. 36. Perlinė plunksna, plokszczias kotelis, kuriuomi galima atidarinti laiszkus, rėzyti laikraszczius, knygas ir taip visokeriopus popieras. Su 14 karatų auksine plunksna. Kiekviena dailioje, aksomu iszmusztoje skrynelėje. ————— 35c.

No. S. 37. Isz kieto gumo, dailiai padirbtas kotelis ir virszus, naujai pagerinta prietaisa raszalo užlaikymui, maža 14 karatų auksinė plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. ————— 75c.

Reikalaujantiems prisišime didžiausią illiustruotą katalogą visokių pirkinių dovanai.
Atlas Trading Association, Dep. No. 1, P. O. Box 722. 416-418-420 S. Broad St., Philadelphia, Pa. U. S. A.

Straipsnyje «In m., parodžiau abeln sivedančios iš inicijato; taip pat šiek-tiek jama (bandoma) polsim, kaip yra ir kaip draugijose, nepolitiki turėjo kelis referend perlaido vienus viršin mūsųškia referendum ljs, kaip ir viskas, tik sumanių narių, supra nesuprantantiems. D bai mažai. Susivieni referendumo taisykles spauzdintos, liko be a toks dalykas turėtų b netik savo organizacijo nariui,—bet ir kitoms joma.
Referendumas se iš visos dušios, iš visų jalistų išmislas! Tank kuris nutarė įvest re